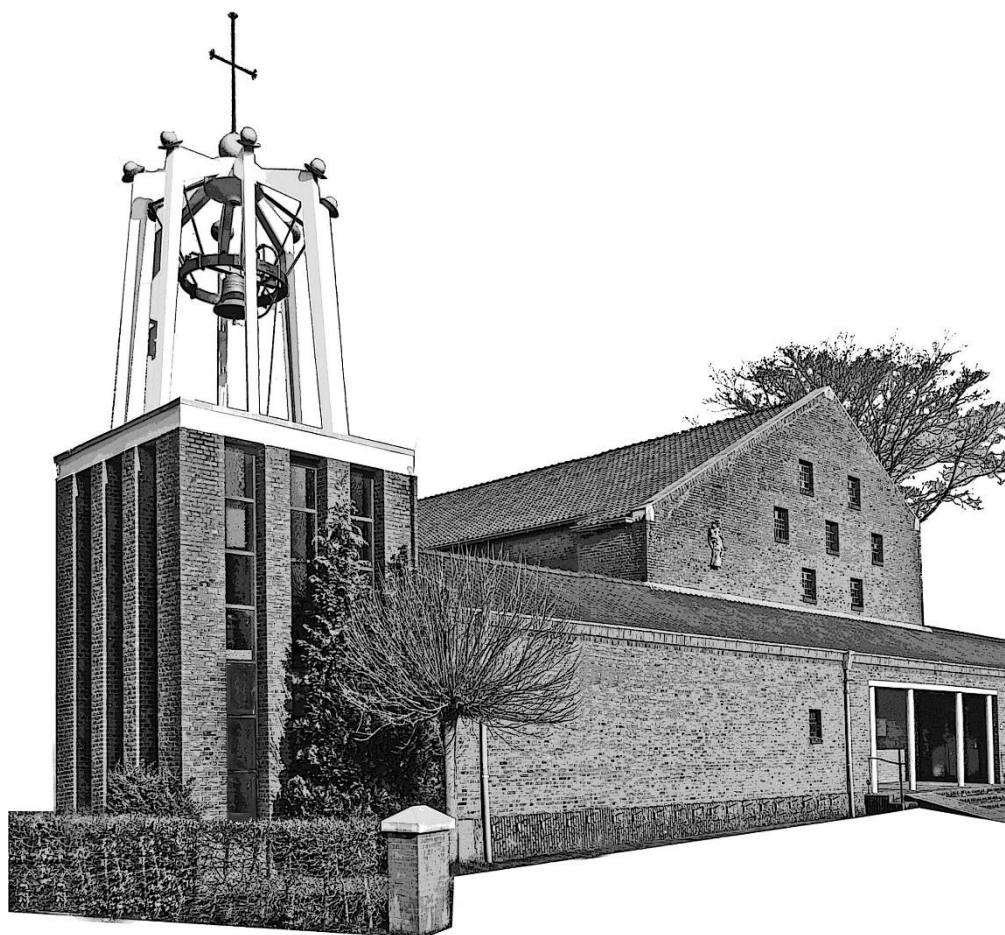

MARIA VIRGO REGINA

NIEUW S BLAD VOOR DE KATHOLIEKEN IN BENNEKOM

PASEN / HEMELVAART 2024

MARIA VIRGO REGINA

NIEUW S BLAD VOOR DE KATHOLIEKEN IN BENNEKOM

68ste jaargang maart 2024

PASEN

In de krant Trouw stond een laatste woord van de Russische oppositieleider Navalny tijdens een rechtszaak in 2021, een heel boeiend verhaal. Zijn redevoering is diep religieus en staat voor mijn gevoel zo zeer in de Paastraditie, dat ik het mooi vind om er, hier en nu, uit te citeren.

Dit zei Aleksej Navalny in zijn laatste woord in de rechtbank op 20 februari 2021, drie jaar voor zijn dood: Het is al de zoveelste keer dat ik mijn laatste woorden uitspreek in de rechtszaal! De ene zaak eindigt, dan komt mijn volgende beproeving, en weer kan ik een laatste woord zeggen.....

Ik ben een religieus persoon en dat helpt me enorm bij wat ik doe. Het maakt alles veel, veel gemakkelijker. Ik pieker minder, ik heb minder dilemma's in mijn leven – omdat er een boek is dat min of meer precies beschrijft wat ik in welke situatie moet doen. Natuurlijk is het niet altijd gemakkelijk om je eraan te houden, maar over het algemeen probeer ik het. En dat is waarschijnlijk de reden waarom het voor mij gemakkelijker is dan voor vele anderen om politiek te bedrijven in Rusland. Ik vind het niet leuk om hier te zijn, maar ik heb geen spijt van hoe het gelopen is. En ik kan zeggen waarom. Het gebod 'Zalig zijn degenen die honger en dorsten naar gerechtigheid, want zij zullen vervuld worden', is in werkelijkheid momenteel het belangrijkste politieke idee.. Zonder toeters en bellen staat hier: er schuilt kracht in gerechtigheid. Wie de waarheid en gerechtigheid achter zich heeft, zal winnen.....ik krijg nu veel brieven die eindigen met de zin: 'Rusland zal vrij zijn'. Dat is een geweldige slogan. Ik zou de slogan willen veranderen: Rusland moet niet alleen vrij zijn, maar ook: Rusland zal gelukkig zijn.-tot zover Navalny-

Is de Paasboodschap niet dezelfde boodschap voor ons allen: dat we mogen blijven zoeken naar de waarheid, gerechtigheid en het geluk voor de mensen, gebruik makend en geïnspireerd door datzelfde boek dat Navalny kracht heeft gegeven.

Antoinette van Schaik

Inhoud

Pasen	2
Locatieberichten Bennekom.....	4
Vieringen	4
Stiltevieringen in de Stille week	5
Eerste Communie 2024	5
Mededelingen	5
In Memoriam Léandre Bulambo	6
In Memoriam Joop Kester	6
Kledingactie Mensen in Nood	7
Ede-Doet bonnen voor Herinrichting Kerkplein... 7	
Paasattenties 2024	7
Presentatie plan kerkplein	8
Activiteiten voor kinderen.....	8
Kinderkerk; ‘Dat had ik nooit gedacht’	8
Op weg naar Pasen.....	9
Kinderopvang tijdens vieringen	10
Impressies.....	10
Synodale avond voor parochiële inspraak	10
Schola MVR voortgezet	12
Schola MVR: een fantastisch eerste optreden... 12	
‘Samen eten verbindt’ smaakt naar meer..... 13	
Vrijwilligers	14
Onze Nieuwsbrief: Wie neemt stokje over?	14
Vrijwilliger bedankt – Arend Jan Nell	15
Vorming en Toerusting	15
Indienen van aanvragen.....	15
Forum	16
MVR-estafette: Hans Westendorp.....	16
Levenslessen van een rabbijn	19
Werkgroep De Locatieraad	19
De Paaskaars van 2024.....	20
Kerk en Samenleving	21
Katholiek Vrouwengilde	21
30 jaar samenwerking MOV - ENDA	21
Buitengewone Midwinter Ontmoetingen.....	22
Geloofsgesprek op zondagmorgen	23
Activiteiten aRocha	23
Lichaam van Christus (deel 2)	23
Godsdienst van Bennekom sinds de Romeinen .24	
Landelijke conferentie Missionaire Parochie	27
Redactie	27
Maria Virgo Regina informatie	28
Ik heb een vraag	29

Parochiewacht: 0318 414 896

De **Mariakapel** is van maandag t/m vrijdag geopend van 10.30 – 11.30 uur. Tijdens deze uren is **de parochiewacht** aanwezig in de Torenzaal van onze kerk. (tel. 0318 414 896). Op andere uren kunt u indien nodig uw berichten inspreken op een antwoordapparaat, dat dagelijks wordt beluisterd door de leden van de pastoraatsgroep. In noodsituaties, bediening, handoplegging en ziekenzegen, overlijden, kunt u het nummer dat op de band staat bellen.

Opgeven van intenties

Intenties kunnen het best worden gemeld bij de parochiewacht.

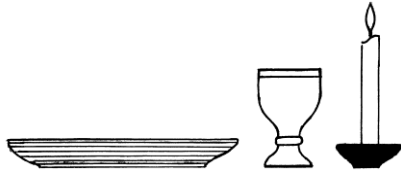
Aandacht voor zieke / eenzame medeparochianen

Onze geloofsgemeenschap wil aandacht geven aan parochianen die dit nodig hebben. Dit kan alleen als wij op de hoogte zijn van het ziek thuis zijn, het verblijf in het ziekenhuis, of de opname in een revalidatiecentrum, verpleeghuis, of hospice. Daarnaast zijn er mensen die eenzaam zijn. Zij ontvangen geen bezoek van de geloofsgemeenschap terwijl dat wel welkom is. Als pastoraatsgroep willen wij, samen met de bezoekgroep, graag die aandacht geven en een luisterend oor zijn voor deze medeparochianen. Mocht u twifelen of het wel bekend is bij de pastoraatsgroep dat of uzelf, uw partner of een medeparochiaan in uw omgeving ziek of alleen is, wilt u ons dit dan laten weten? Belt u dan met één van de leden van de pastoraatsgroep (namen en nummers staan op de laatste pagina van het NieuwsBlad) of bel het nummer van de parochiewacht; bij geen gehoor kunt u, een boodschap inspreken: U wordt dan teruggebeld. Ook is het mogelijk om een e-mail te sturen naar: pastoraatsgroep@rkkerkbennekom.nl. Uw berichten worden altijd vertrouwelijk en met de grootste zorg behandeld.

Pastoraatsgroep Maria Virgo Regina Bennekom

LOCATIEBERICHTEN BENNEKOM

Vieringen

Overzicht van de vieringen vanaf 24 maart t/m 19 mei in de MARIA VIRGO REGINA kerk in Bennekom. Op het prikbord buiten de kerk vindt u een Engelstalig vieringenrooster, speciaal voor onze buitenlandse gasten.

Zondag 24 maart, Palmzondag

(vanaf 9.00 uur: Palmpasenstokken maken in de Hummezaal voor jong en oud)

10.30 uur: Gezinsviering m.m.v. gelegenheidskoor

voorganger: Ben Piepers

collecte 1: voor de eigen parochie

collecte 2: Ronald McDonald Boshuus, Arnhem
NL71 INGB 0669 5267 89

Maandag 25, dinsdag 26, woensdag 27 maart

Initiatief van de Raad van Kerken Bennekom

19.30 uur: Stilteviering in de Oude Kerk

Donderdag 28 maart, Witte Donderdag

19.00 uur: Eucharistieviering m.m.v. Feniks en Gemengd Koor

voorganger: Erik Rozeman

collecte 1: voor de eigen parochie

collecte 2: Caritas Bennekom
NL68 RABO 0157 6511 85

Vrijdag 29 maart, Goede Vrijdag

In beide vieringen: bloemenhulde bij het kruis

15.00 uur: (Kinder-)Kruisweg m.m.v. gelegenheidskoor

voorganger: Antoinette van Schaik

19.30 uur: woord- en gebedsviering m.m.v. Arsis
voorganger: Gilles Ampt

Zaterdag 30 maart, Stille Zaterdag in Ede!

21.30 uur: Paaswake m.m.v. JKA
voorganger: Erik Rozeman

Let op: zomertijd! Vieringen beginnen om 10.00 u

Zondag 31 maart, Pasen

(kinderopvang tijdens viering, eieren zoeken erna)

10.00 uur: Eucharistieviering m.m.v. Gemengd Koor

voorganger: Roderick Vonhögen

collecte 1: voor de eigen parochie

collecte 2: ENDA Bolivia
NL11 RABO 0307 0604 38

Zondag 7 april, 2^e zondag van Pasen

10.00 uur: woord- en communieviering m.m.v. Arsis

voorganger: Marianne Thie

collecte 1: voor de eigen parochie

collecte 2: Leger des Heils
NL72 RABO 0707 0701 71

Bloemetje van Arsis. Als u iemand weet die het bloemetje, dat wordt uitgereikt bij de Arsis-vieringen, goed kan gebruiken, kunt u de **naam van de persoon** en de reden ervoor via een mailtje sturen aan pastoraatsgroep@rkkerkbennekom.nl.

U kunt ook een briefje in het mandje doen vóór de viering. De namen die binnenkomen gaan ook naar de pastoraatsgroep voor het aandachtspastoraat.

Zondag 14 april, 3^e zondag van Pasen

10.00 uur: woord- en communieviering m.m.v. Johanneskoor

voorganger: John Rademakers

collecte 1: voor de eigen parochie

collecte 2: Leger des Heils
NL72 RABO 0707 0701 71

Zondag 21 april, 4^e zondag van Pasen

10.00 uur: Laudenviering m.m.v. Laudenkoor

voorganger: 2 lectoren

collecte 1: voor de eigen parochie

collecte 2: Stichting de Vrolijkheid
NL47 TRIO 0338 7281 39

Zondag 28 april, 5^e zondag van Pasen

(kinderopvang tijdens de viering)

10.00 uur: Eucharistieviering m.m.v. Gemengd Koor

voorganger: Roderick Vonhögen

collecte 1: voor de eigen parochie

collecte 2: Caritas Bennekom
NL68 RABO 0157 6511 85

Zondag 5 mei, 6^e zondag van Pasen

10.00 uur: woord- en communieviering m.m.v.
Arsis
voorganger: Piet Muilwijk
collecte 1: voor de eigen parochie
collecte 2: Manege zonder Drempels
NL42 RABO 0387 0733 37

Zondag 12 mei, 7^e zondag van Pasen

(kinderopvang tijdens de viering)

10.00 uur: woord- en communieviering m.m.v.
Kleinkoor MVR
voorganger: Hans Lucassen
collecte 1: voor de eigen parochie
collecte 2: Manege zonder Drempels
NL42 RABO 0387 0733 37

Zondag 19 mei, Pinksteren

(kinderopvang tijdens de viering)

10.00 uur: woord- en communieviering m.m.v.
Johanneskoor
voorganger: Ben Piepers
collecte 1: voor de eigen parochie
collecte 2: Week Nederlandse Missionarissen
NL30 RABO 0171 2111 11

De **eerste collecte** is altijd voor onze geloofsgemeenschap en parochie. U kunt uw bijdrage hiervoor ook overmaken op **NL72 RABO 0156 2767 20** t.n.v. Parochie Zalige Titus Brandsma, graag onder vermelding van 'locatie MVR Bennekom'. De rekeningnummers van de doelen voor de tweede collecte zijn achter het collectiedoel vermeld.

Vieringen elders in de parochie, zie:

www.titusb.nl/vieringen.

Maandelijks Vieringen in Walraven

Iedere tweede zaterdag van de maand is er om 15.30 uur een woord en communieviering in de kapel van Walraven, Oostbreukelderweg 1. De bewoners van Walraven, de Baronie en Machtella worden hiervoor uitgenodigd. Informatie over deze vieringen: Marian Bolscher, mgbolscher@hotmail.com, 0651 651 736.

Rijdienst

Binnen onze geloofsgemeenschap zijn er mensen die andere parochianen van en naar de viering in onze kerk vervoeren, wanneer dit gewenst is. We zouden graag het aantal beschikbare rijders vergroten. Wilt u ook wel eens iemand meenemen naar de kerk, neem dan contact op met de coördinator van de rijdienst, de heer **Ad Meijs** email:

rijdienst@rkkerkbennekom.nl. Zit u zelf om vervoer verlegen, dan kunt u via hetzelfde emailadres met de rijdienst contact opnemen of bellen met Ad Meijs, 0318 418 273. Er zal dan geprobeerd worden om een rijder te zoeken.

Stiltevieringen in de Stille week

Al van oudsher is de 40- dagentijd – van Aswoensdag tot Pasen – een periode van inkeer en bezinning. De laatste week voor Pasen is de Stille- of de Goede Week. We staan dan stil bij het lijden en sterven van Jezus en gaan op weg naar het licht van de Opstanding.

In deze week zijn er ook dit jaar op drie achtereenvolgende dagen, **maandag 25**, **dinsdag 26** en **woensdag 27 maart** 's avonds bezinningsmomenten in de Oude- of Sint Alexanderkerk. Tijdens deze Stiltevieringen kunnen we in alle rust bij elkaar komen voor liederen en muziek, lezingen, stilte en gebed. De kerk is open vanaf 19.00 uur, de vieringen beginnen om 19.30 uur en duren 35 tot 40 minuten. U bent van harte welkom om hieraan deel te nemen.

*Werkgroep Stiltevieringen
Raad van Kerken Bennekom*

Eerste Communie 2024

Zo rond 11 maart gaan we starten met het voorbereidingstraject voor de Eerste Communie. We hebben helaas geen aanmeldingen uit onze Bennekomse geloofsgemeenschap gehad, wel 7 aanmeldingen uit Ede. De Eerste Communie viering zal op **zondag 9 juni** in de kerk in Ede zijn. Mocht u alsnog uw kind willen aanmelden, dan kan dat bij Christianne Marcelis-van Acker (tel: 0318 418 347, email: marcelis.vanacker@hetnet.nl)

Christianne Marcelis-van Acker

Mededelingen

Overleden

- Op 25 januari 2024 is overleden onze medeparochiaan Léandre Bulambo. Hij is 67 jaar geworden. De viering ten afscheid was op 2 februari 2024 in de geloofsgemeenschap Ede.
- Op 7 februari 2024 is overleden onze medeparochiaan Joop Kester. Hij is 89 jaar geworden. De viering ten afscheid was op 12 februari 2024 in onze geloofsgemeenschap.

- Op 2 maart 2024 is overleden onze medeparochiane Anneke Helle. Zij is 88 jaar geworden
- De viering ten afscheid vond plaats op 6 maart 2024 in onze geloofsgemeenschap.

Verhuisd

- Betty Hirdes is verhuisd van de van Hoffenlaan 45, Bennekom naar Walraven Huisje 2, Bennekom.

In Memoriam Léandre Bulambo

*** Congo, 11 mei 1956 + Bennekom, 25 januari 2024**

Op 67-jarige leeftijd is Léandre plotseling overleden thuis in Bennekom. Hij was na zijn pensionering vorig jaar bij de WUR in Wageningen vol levenslust, had intens en goed contact met zijn kinderen, familie en vrienden, was sociaal betrokken, en had vele plannen... Ineens maakte een harstilstand een einde aan zijn leven. Allen rond Léandre zijn heftig ontsteld en intens verdrietig.

Falia, Eliane en Yohanne vertellen dat Papa er altijd was voor hen, benieuwd naar hun verhalen en wat zij meemaken: rustig, opgewekt, positief. Hij stimuleerde om te studeren met oog voor geschiedenis, sociale betrokkenheid, geloven en levensvisie. Hij was meestal lachend aanwezig, nooit boos, en smoorde negativiteit steeds in de kiem. De waarden die hij meekreeg in zijn jeugd thuis in Congo, droeg hij altijd bij zich, daaruit leefde hij. Zo was hij in zijn woorden en vooral zijn manier van doen een inspiratiebron voor zijn kinderen. Zij zullen Papa heel erg missen, bij zoveel gewone en bijzondere momenten in hun leven. Tegelijk voelen zij, dat Papa altijd onzichtbaar nabij zal zijn, als verborgen kracht en bron van liefde.

In de geloofsgemeenschap van Bennekom was Léandre een trouw kerkganger. Hij leefde mee en was geliefd in een kring van bekenden bij de koffie na de viering. Sommigen herinneren zich hoe hij vertelde over zijn hoop op en verlangen naar een Nieuwe Tijd, waarin mensen vredelievend omgaan met elkaar, waar het vrouwelijke in de wereld grote invloed krijgt, waar de steppe zal bloeien en mensen elkaar verdragen... Al was hij thuis in zijn omgeving hier, tegelijk voelde hij zich meer balling dan vluchteling en hoopte hij eenmaal terug te keren en mee te bouwen aan de samenleving in Congo. Hij onderhield nauw contact met zijn vrienden uit Afrika. Indringend klinkt dat door in een studie van de WUR uit 2010: *"Being here and nowhere, Stories of Congolese refugees in the Netherlands."* In een aangrijpend interview lees je de *"Story of Leandre"*.

Geloven in God was voor Léandre een bron van hoop en levenskracht. De verhalen uit de bijbel inspireerden hem. Daardoor werd zijn positieve levenshouding gevoed. Bij zijn uitvaart in de Antoniuskerk in Ede hebben we gelezen uit de Openbaring van Johannes: *"Zie ik maak alles nieuw..."* Zijn kinderen, familie uit Frankrijk en een vriend hebben Léandre herdacht in een heel persoonlijk In Memoriam. We hebben gebeden dat hij deel zal hebben aan de bron van leven en gekend wordt bij zijn naam: LEANDRE. Zijn naam leeft in het hart van Falia, Eliane en Yohanne en vele andere mensen. Zijn naam staat geschreven in de palm van Gods hand.

Terwijl we zijn lichaam toevertrouwden aan de aarde op het kerkhof in Ede zongen we: *"Karibu na wewe, MUNGU wangu..."* in vertaling: *"Dichter bij U, mijn God, dichter bij U... ook al rijst het kruis op voor mij, ook dan zal mijn lied zijn: dichter bij U mijn God..."*

Ben Piepers

In Memoriam Joop Kester

*** Bennekom, 20 oktober 1934, + Bennekom, 7 februari 2024**

Op de rouwkaart stond het volgende afscheidsgedicht:

*Onder het praten ben je weggedreven
Vaag glimlachend heb je je bootje losgemaakt
Je kijkt nog onze kant op
Schommelt wat
Dan zit je stil en kijkt omhoog*

Een afscheidsgedicht van dichteres M. Vasalis. Een prachtige tekst. Die, als je het leest of hoort en je gedachten laat gaan dan merk je of voel je dat dit gaat over het einde van een leven, van een dierbare

Onder het praten ben je weggedreven.....

Jozef Adrianus (Joop) Kester werd als het zesde kind geboren op de boerderij van Jozef Kester en Mathilde Oltshoorn. Hij was de middelste van 13 kinderen. De lagere school verliep zeer voorspoedig en dat was het begin van zijn glansrijke opleidingscarrière. Na de vervulling van de dienstplicht ging hij studeren in Wageningen. Hij studeerde af in cultuurtechniek en bleef tot zijn pensioen werken bij het Wageningse instituut voor Cultuurtechniek. Hij was actief in het verenigingsleven van de studenten en daar leerde hij Ria Horstink kennen en zij werd de liefde van zijn leven.

Joop was een vader die betrokken was bij het leven van zijn kinderen. Hij was een vader die het beste met zijn kinderen voorhad. Hij reed met hen naar hockey, voetbal of honkbalwedstrijden. Hij kluste thuis veel en was altijd present als er bij iemand verbouwd werd. Was heel sportief, hield van varen met de kinderen en was een fantastische opa voor zijn kleinkinderen. Het huis in Bennekom was groot genoeg om iedereen te ontvangen. Iedereen had een slaappleats.

Bij de voorbereiding van de viering was de keuze van de lezing al gauw bepaald. Het werd Prediker: Alles heeft zijn tijd. Dit was zeker van toepassing op Joop. Als hij ergens mee bezig was dan nam hij daarvoor ook ruimschoots de tijd. Na zijn pensionering werd hij als vrijwilliger actief binnen de geloofsgemeenschap van Bennekom. Hij is kosten geweest bij uitvaarten. Hij liep met het kruis voor de kist uit, de kerk in en naar het kerkhof. En hij was één maal in de drie weken parochiewacht.

De laatste jaren van zijn leven waren niet makkelijk. Lichamelijk ging hij steeds verder achteruit, zijn gezichtsvermogen werd steeds minder en zijn gezondheid werd steeds brozer. Voor Ria werden de zorgtaken steeds zwaarder. Het leven voor hem werd steeds moeilijker... en het plezier in het leven werd steeds minder. Op 7 februari is hij rustig ingeslapen in het bijzijn van Ria

Wij bidden en vertrouwen dat Joop nu de rust mag vinden waar hij zo naar verlangde bij de Eeuwige.

Marian Bolscher

Kledingactie Mensen in Nood

De stichting Mensen in Nood (Sam's kledingactie) houdt zaterdagmorgen **6 april 2024** van 9.00 tot 11.00 weer een kledingverzameling in Bennekom. De inzameling wordt gehouden op het plein van onze kerk. De opbrengst van de ingezamelde kleding is deze keer ten behoeve van verbetering van de kwaliteit en de toegang tot het basisonderwijs in het Shambee Sombo district, in Ethiopië.

Welke kleding kunnen wij inleveren:

- Kleding (broeken, shirts, vesten, overhemden, ondergoed, etc);
- Schoenen, tassen en accessoires, speelgoed knuffels;
- Huishoudtextiel, dekbedovertrekken (graag compleet met kussensloop);

- Lakens, handdoeken, theedoeken, vaatdoeken, washandjes en zakdoeken.

Wij ontvangen uw kleding graag schoon en in redelijke staat. Geen gordijnen, vloerbedekking, tuinkussens en tafelkleden. Brengt u alles in gesloten plastic zakken, kleding apart verpakt.

Draagt u ook een steentje bij? Informatie bij Beppie Govers, tel: 0318-414850 of de website van de kerk: www.rkkerkbennekom.nl/2024/sams-kledingactie-bennekom-6-april/.

Ede-Doet bonnen voor Herinrichting Kerkplein

Zoals u al eerder hebt kunnen lezen, willen wij ons kerkplein opnieuw inrichten. Het is saai, nodigt niet uit om de kerk te

bezoeken en het sluit totaal niet aan bij de fraaie insectenvriendelijke bloementuin die rondom de kerk is gemaakt. Bovendien moet het plein toch gedeeltelijk op de schop omdat de rotonde groter wordt. Daarom is een project opgestart: Herinrichting kerkplein RK Kerk te Bennekom. Het doel is om het kerkplein opnieuw in te richten zodat het aantrekkelijker wordt, meer uitnodigt en ook beter aansluit bij het Bart van der Elst-plantsoen.

De herinrichting van ons plein is een Ede-Doet project geworden, omdat de aanpassing niet gratis is. In maart ontvangt ieder adres in de gemeente Ede een Ede-Doet bon. Wij vragen U om deze bon, en wellicht ook die van Uw burens, te besteden aan de herinrichting van ons plein. Dat kunt U doen door de Ede-Doet bon in de groene bus achterin de kerk te doen, de bon in te leveren bij de parochiewacht of door uw bon via de Ede-Doet-website te schenken aan het project 'Herinrichting Kerkplein RK Kerk'.

Uw gift wordt bijzonder gewaardeerd.

De werkgroep Kerkplein

Paasattenties 2024

Deze keer willen we op een andere manier aandacht geven aan het inzamelen en delen van "gaven" voor Pasen. Wij zijn eerst op zoek geweest naar papieren cadeautasjes. Deze zijn voorzien van een briefje (door de Diaconieberaad) met ideeën waarmee ze gevuld kunnen worden. En daarna weer teruggegeven aan de parochianen.

Vanaf **Palmzondag 24 maart** gaan we de door u gevulde tasjes, die u meeneemt naar de kerk, weer in ontvangst nemen. Tot en met Witte Donderdag kunt u ze ook naar de torenzaal brengen, of bij de witte donderdagviering mee naar de kerk nemen. Daar worden ze dan door mensen van het Diaconiebestuur in ontvangst genomen. Waar nodig gaan we de inhoud wat herverdelen of aanvullen.

Goede Vrijdag en Paaszaterdag gaan de wijk-contactpersonen deze tasjes bezorgen bij parochianen die een attentie "verdienen".

Diaconiebestuur

landschapsarchitecten, het plan presenteren voor een groener en vriendelijker plein voor onze kerk.

Zij hebben een ontwerp gemaakt waarbij gebruik gemaakt is van het plan dat door onze geloofsgemeenschap gemaakt is op maandag 27 november.

De presentatie zal zijn na de gebruikelijke koffie na de zondagochtendviering, dus rond 11.30 uur (NB de viering begint dan om 10:00 uur).

U bent van harte uitgenodigd.

De werkgroep Kerkplein

Presentatie plan kerkplein

Op **zondag 7 april** om circa 11.30 uur zullen Ank Bleeker en Anneke Nauta, van Bleeker Nauta

ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN

Kinderkerk; 'Dat had ik nooit gedacht'

Op zondag 10 maart was er weer kinderkerk, met als thema de Voorbereiding voor de Goede Week. Het was weer een feest met meer dan 20 kinderen en hun (groot)ouders! We mochten ons ook verheugen in een aantal nieuwe vrijwilligers die ons hielpen. Uit die groep kwam de uitroep in de titel van dit stukje: om de rijkheid, blijheid en harmonie van kinderkerk te ervaren kun je er het best een keertje bij zijn, als toeschouwer, hulpkracht of hoe dan ook. De positiviteit van Kinderkerk is echt anders dan je wellicht denkt. Kom volgende keer gerust eens kijken.

De kinderen begonnen weer met een aantal activiteiten waardoor het een drukte van belang was. Op leuke 'doe' manier leerden ze waar het in de veertigdagentijd om gaat: 'vasten, delen, bidden'. Wij hebben het in onze maatschappij zo goed ten opzichte van zo vele anderen die veel minder hebben dan wij; kunnen wij wat minder en eerlijker delen? Kennismaken met voedselbank en vastenactie was nog nooit zo leuk.

In de vastentijd hebben we ook iets meer aandacht voor praten met God, dus maakten de grotere kinderen een eigen gebedje in een hartje voor iemand die belangrijk voor ze was. Voor de kleintjes waren er kant en klaar gebedjes.

Er gaat een boel gebeuren in de Goede Week, met een spel en een kalender konden de kinderen de tijd van Palmpasen tot en met Pasen mooi op een rijtje zetten en hopen we dat ze het ook herkennen als ze straks de Goede Week meemaken.

Na alle drukte van het doen had Stanny een mooi gesprekje met de kinderen op het priesterkoor om nog eens samen de dingen te repeteren; iedereen luisterde goed, de iets oudere kinderen deden goed mee in het gesprek en het bleek weer dat iedereen goed had opgelet.

Tot slot verzamelden de kinderen en hun begeleiders zich in de Hummezaal voor een sobere, maar zalige maaltijd. Na een kort gebed-liedje smaakte het eten de circa 50 deelnemers en vrijwilligers weer heel goed.

Moe maar voldaan, en gewapend met zelfgemaakte vastenactie spaarpotje, versierd kruisje, gebedje voor thuis, Goede Week kalender en narciseierdopje voor Paasmorgen, gingen de kinderen weer naar huis: 'Tot de volgende keer'!

De volgende kinderkerk is op **23 juni** van 16.00 tot 18.00 uur. Ook eens meemaken om te zien of het wat is voor (klein)kinderen? Kom en Zie!!

*Wergroep Kinderkerk Bennekom.
kinderkerk@rkkerkbennekom.nl*

Op weg naar Pasen

Bijzondere activiteiten voor jong en oud in de MVR kerk

Geïnspireerd door de bijeenkomsten van Kind en Kerk in december en januari, worden er een aantal activiteiten/vieringen in onze kerk georganiseerd die erg geschikt zijn voor kinderen, maar zeker ook voor ouderen. We gaan samen 'Op weg naar Pasen'!

Palmzondag 24 maart, Palmpasenstokken versieren én gezinsviering

Vanaf 9.00 uur kan iedereen, jong én oud, in de Hummezaal van de kerk Palmpasenstokken versieren, onder het genot van kopje koffie of limonade én een broodje. Van te voren ontbijten hoeft dus niet. Er is een beperkt aantal Palmpasenstokken in de kerk aanwezig. Heb je er thuis nog één, wil je die dan meebrengen? Voor versieringen en een broodhaantje wordt gezorgd.

Als je wilt meezingen in het gelegenheidskoortje, kan dat ook. Er wordt vanaf 10.00 uur geoefend in de kerk, met Conny van den Broek en Xander Postma.

Om 10.30 uur gaan we met de Palmpasenstokken naar de gezinsviering in de kerk. Pastor Ben Piepers en een voorbereidingsgroep hebben een mooie, voor iedereen toegankelijke viering voorbereid. Daar hoort natuurlijk ook een wandeling (processie) rond de kerk bij. Misschien is er zelfs een pony!

Goede Vrijdag 29 maart, gezinsviering

Op Goede Vrijdag is er om 15.00 uur een bijzondere gezinsviering, ook bedoeld voor jong en oud. We horen en zien het verhaal van de kruisweg van Jezus en leggen bloemen bij het kruis. Je mag zelf een bloem meebrengen. Maar je mag ook helpen met het dragen van het kruis, als je dat wilt. Meezingen in het gelegenheidskoortje met Conny en Xander kan ook weer. We verlaten de kerk na de viering in stilte, maar met hoop in ons hart. Op weg naar Pasen.

Eerste Paasdag 31 maart

Op Eerste Paasdag is er om 10.00 uur een feestelijke Eucharistieviering met Roderick Vonhögen als voorganger. Tijdens de viering is er kinderopvang. Bij de kinderopvang is ook aandacht voor het verhaal van Pasen, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. Na afloop van de viering kunnen de kinderen eieren zoeken in de tuin van de kerk!

Nogmaals Witte Donderdag en Goede Vrijdag

Op Witte Donderdag 28 maart om 19.00 uur en op Goede Vrijdag 29 maart om 19.30 uur zijn er ook bijzondere andere vieringen in onze kerk. Er is daarin is geen speciale aandacht voor kinderen, maar ook deze vieringen kunnen voor hen van waarde zijn.

Bij alle activiteiten is iedereen, jong én oud, van harte welkom! Kom je ook?

Via de QR code komt u op de kinderactiviteitenwebsite van onze kerk, waar u het laatste nieuws vindt.

Kinderopvang tijdens vieringen

Ruim een jaar geleden zijn we weer gestart met het aanbieden van kinderopvang/crèche in de Torenzaal tijdens de bepaalde vieringen. Als dat het geval is, staat dat bij de viering in het Nieuwsblad en Titus Breed vermeld, maar ook wordt dat in de Nieuwsbrief aangekondigd. Ons team bestaat nu uit drie personen t.w.: Wietske Oegema, Linda Rust en mijn persoontje. We hebben inmiddels weer diverse kinderen kunnen en mogen verwelkomen. Ook wordt er regelmatig in het thema van die zondag iets aan kinderwoorddienst voorbereid, maar nog wel summier.

Tot nog toe wordt er overwegend door kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar gebruik van gemaakt. Daarnaast hebben we ook een aantal kinderen in de basisschool leeftijd mogen verwelkomen.

Om structureel bij meerdere zondagsvieringen de mogelijkheid tot kinderopvang/kinderwoorddienst te kunnen aanbieden, zijn wij nog steeds opzoek naar meer handjes, zodat we het meer onder elkaar kunnen verdelen. Lijkt het je wat om hierin te participeren, of wil je eerst meer informatie, laat het mij dan weten.

Marianne Thie

IMPRESSIES

Synodale avond voor parochiële inspraak

Op 27 februari heeft een 70-tal parochianen van allerlei locaties deelgenomen aan de parochiële synodale avond in onze kerk. Het was een prachtige avond waarin met name ervaring werd opgedaan met de mooie en inclusieve synodale luistergespreksmethode.

De avond begon met een inleiding over het synodale proces van 2021 tot nu, door theologe en communicatiedeskundige Laetitia van der Lans. De R.K.- Kerk maakt zich op voor de tweede en laatste fase van het synodale proces, de door Paus

Franciscus gelanceerde grootste volksraadpleging ooit onder de katholieken wereldwijd. We zijn samen met alle gedoopten en ongedoopten op weg naar een inspirerende toekomst voor de kerk. Tijdens de eerste fase hebben diverse groepen in de hele wereld actief bijgedragen. Dit heeft al geleid tot een aantal veranderingen in de kerk. Voor de tweede fase is een aantal onderwerpen aangewezen dat extra aandacht behoeft om ook daarin een tastbaar verschil te kunnen gaan maken. Een voorbeeld hiervan is de rol van de vrouw in de kerk, waarvoor in fase twee wereldwijd speciale aandacht wordt gevraagd en waarvoor de paus ook een speciale onderzoekscommissie heeft ingesteld.

Na de inleiding en het Adsumus gebed door pastor Erik Rozeman, werden de deelnemers uitgenodigd deel te nemen aan een synodaal luistergesprek. Voorafgaand aan de avond was hiertoe door de

kerngroep een achttal parochianen opgeleid tot facilitator in 'Het Gesprek in de Geest'. De Synodale luistermethode (zie illustratie) kent drie rondes:

In ronde 1 wordt het thema kort ingeleid en krijgen alle deelnemers tijd voor reflectie en gebed. Daarna deelt iedere deelnemer zijn beleving van het thema met de groep, zonder discussie.

Ronde 2 begint met 5 minuten denktijd om, geïnspireerd door de Heilige Geest, op 'geeltjes' te schrijven wat men raakte in het verhaal van de anderen. Vervolgens delen ze dat kort met de groep en worden de geeltjes in thema's gegroepeerd, zodat rode lijnen zichtbaar worden tussen de inzichten.

Ronde 3 is gericht op de toekomst met de vraag 'welke vervolgstappen genomen kunnen worden?'. Deelnemers schrijven na een korte stilte op andere 'geeltjes', die wederom met toelichting maar zonder discussie, worden geplakt bij de vorige groeperingen. Hiermee ontstaat een beeld van, vaak meerdere, paden die kunnen leiden tot verbetering.

Tot slot wordt in open dialoog gereflecteerd op 'welke inzichten het gesprek heeft gegeven' en hoe het werd ervaren, waarna met een kort gebed wordt afgesloten.

Op de avond verdeelden de deelnemers zich over 8 'ronde' tafels van maximaal 8 personen om één van de vier thema's te bespreken op basis van luisteren, zonder oordeel of advies. De volgende vier thema's waren afkomstig uit de Nederlandse Leeswijzer voor deze fase, zodat de terugkoppeling mooi zou passen bij de dialoog in ons land:

1. Wel of niet gedoopt zijn als basis voor ons kerk-zijn.
Wat kunnen we doen om iedereen een warm welkom te geven in onze kerk: gedoopten, anders gedoopten en niet-gedoopten?
2. Vorming in een missionaire kerk.

Hoe inspireert het geloof u in uw kerk en werk om u in te zetten in de samenleving?

3. Deelname aan een verwelkomende kerk.
Hoe leggen wij contact met degenen die we niet kennen, met andere culturen en visies?
4. Vrouwen in het leven en de zending van de kerk.
Welke verantwoordelijkheden zouden vrouwen moeten krijgen in de katholieke kerk, in de parochies en locaties (denk aan bestuurlijk, pastoraal en sacramenteel)?

Rond deze thema's kwam een breed scala van onderwerpen aan de orde. De samenvatting van Thema 2 Missionaire Kerk (2 tafels van 8) wordt ter illustratie gedeeld:

Wat waren de belangrijkste nieuwe inzichten?

Er is een zeer grote positieve bereidheid in de parochie om samen te werken aan de toekomst van de kerk. Er is veel goeds, maar er moet ook nog veel veranderen. Met name is er een aanzienlijk manco in toerusting, kennis en kunde. Hiermee wordt niet gedoeld op 'technische' kennis van de bijbel of kerkregels, maar op gezamenlijke geloofsverdieping die tevens de gemeenschap voedt.

Wat was de rode draad in de ervaringen?

De rode draad is gevonden in het gelijktijdig versterken van de interne RK geloofsgemeenschap in geloofsverdieping en betrokkenheid en het versterken van een externe gerichtheid voor het inspireren van en samenwerken met andere gemeenschappen uit andere kerken en de maatschappij.

Wat zijn vervolgstappen om een missionaire kerk te verwezenlijken?

Er was een rijke oogst aan stappen die we samen kunnen zetten op weg naar de toekomst. Intern gerichte acties hebben betrekking op geloofsverdieping (gespreksgroepen), beter afgestemde vieringen, versterking van de saamhorigheid binnen de parochie (samen sterker) en de vorming van een herkenbare welkome identiteit. Extern gerichte acties hebben betrekking op het meer begrijpelijk maken van onze blijdschap in geloven, het beter vindbaar zijn voor behoeftigen en het beter afstemmen op groeperingen en thema's in de maatschappij.

Wat opviel bij alle sessies was de openhartigheid, het luisteren, de verschillende ervaringen en opvattingen. De opbrengst was rijk en zal worden gebundeld in een overzicht dat aan de Bisschoppen zal worden verzonden en vervolgens aan Paus Franciscus wordt voorgelegd. Natuurlijk worden de uitkomsten van deze avond ook gebruikt voor activiteiten en praktische verbeteringen binnen onze eigen parochie. De deelnemers waren enthousiast over de synodale gespreksmethode en veel hopen dat die vaker wordt toegepast binnen de parochie. Indien gewenst kunnen deelnemers de samenvatting van hun sessie per email opvragen bij de kerngroep.

Op de website <https://luisterendopweg.nl> staat een duidelijke uitleg over het tijdpad van het synodale proces, een link naar alle synode-documenten en een link naar alle initiatieven in den lande, waarop ook onze avond in Bennekom is vermeld (<https://luisterendopweg.nl/initiatieven/>).

Toos Ettema, Ceciel de Bruin, Maria van Schaijk

Schola MVR voortgezet

Zondag 3 maart 2024 was het eerste optreden van ons Schola MVR koor. We zongen Gregoriaanse gezangen. Priester Erik Rozeman ging voor in een Latijnse mis, met hier en daar een Nederlands lied. Voorafgaande aan de dienst oefende Arnoud de vaste gezangen met de kerkgangers. De kerk zong

dan ook flink mee met onder andere het Credo. Met negen mannen was de Schola op sterkte, met onder andere vier koorleden die tot december 2020 deel uitmaakten van de Schola van onze vorige dirigent, Klaas Postma. Klaas had in 2009 het Schola mannenkoor weer overgenomen van Aad Groenewegen.

Arnoud Heerings is nu onze dirigent, gepikt en gemazeld in Gregoriaans zingen. In vijf repetities studeerden wij de gezangen in. We hadden onbewust voor een hele lastige zondag geopteerd om Gregoriaans te zingen. Uit de terugkoppeling van de kerkgangers maken wij op dat het een fijne dienst is geweest, in de Latijnse traditie.

De vorming van de Schola MVR werd financieel mogelijk gemaakt door het Ruud van der Lindenfonds. Het zou mooi zijn als wij de Schola MVR een vervolg kunnen geven. Om het Gregoriaans beter bekend te maken in onze Parochie, denken wij er over om tegen de zomer een studiedag Gregoriaans te verzorgen onder leiding van Arnoud Heerings: de historische achtergronden van het Gregoriaans, de liturgie, kerkgeschiedenis, de theologie, dus de hele context van het Gregoriaans. Er wordt tijdens de studiedag overigens niet gezongen, het is dus geen zangdag.

Frans Kleipool, 0655 798 894

Schola MVR: een fantastisch eerste optreden

*'Oculi mei semper ad Dominum
quia ipse evellet de laqueo pedes meos
repice in me, et miserere mei
quoniam unicus et pauper sum ego.'*

Zo begon de Introïtus van de Eucharistieviering op zondag 3 maart in onze kerk. Erik Rozeman ging voor met Tom Sijmonsma als acoliet en Egon Hofstad als lector.

Ons MVR Schola koor zong nu voor het eerst in een nieuwe samenstelling. Klaas Postma had ons Schola koor jarenlang met groot enthousiasme gedirigeerd. Toen Klaas stopte heeft Frans Kleipool met de leden van het oude Scholakoort zich ingespannen om Schola MVR weer op te starten. Met steun van het Vorming & Toerustingsfonds was het nu mogelijk om Arnoud Heerings te vragen als dirigent. Hij is docent gregoriaans, liturgie en geschiedenis van de klassieke muziek aan de Hogeschool voor de Kunsten te Utrecht. Een topper dus.

En nu was het zover, dat het nieuwe Schola MVR koor zong. Voor in de kerk stond een prachtig groot koor. Groter dan voorheen. Het gregoriaans dat zij zongen overspoelde de gemeenschap in de kerk. Bekende liederen als het Kyria, het Credo en het Pater Noster werden meegezongen. Een viering met gregoriaans, hoe mooi kan het zijn. Het gregoriaans geeft de viering een mystiek karakter. De Benedictijner monnik Thomas Quatier zegt hierover: 'Gregoriaanse gezangen vormen een meditatie van dood en leven, voor de zanger en luisteraar. Tijd en eeuwigheid ontmoeten elkaar in het gregoriaans.'

In een interview met de schola cantorum in Houten zegt Heerings: "Ik vind het Latijn een vorm van tijdloze plechtigheid. Met gregoriaans kun je plechtig en mooi voor de dag komen. Een viering is tenslotte een gelegenheid waarbij we te gast zijn in het huis van God. En dan doe je eens extra je best om goed voor de dag te komen. Het is niet noodzakelijk vromer dan ander gezang of andere genres, maar gregoriaans geeft een bijzonder plechtige stemming. Daarbij is het Latijn ook nog gewoon een hele mooie welluidende taal." En dit ervaar ik ook tijdens de viering. Een tijdloze plechtigheid.

Na het 'Ite missa est' volgt het slotlied met het refrein:

*Attende Domine, et miserere
Quia peccavimus tibi.*

A musical score for the Latin refrain. It consists of two staves. The first staff begins with a large 'A' and contains the lyrics 'T-ténde Dómi-ne, et mi-se-ré-re, qui-a pec-'. The second staff continues with 'cá-vimus ti-bi. Repeat: Atténde.' The notation includes various note values and rests.

Na afloop, vroeg ik Erik of hij nog geoefend had op de gezangen die hij voorzong. 'Nee, veel te weinig'. Het verbaasde hem dat er zo'n viering is in Bennekom. Ik stelde hem gerust: 'Ook dit is Bennekom. Dat zo'n viering ook hier kan en waar dan best veel mensen op afkomen. Maar daarnaast ook vieringen als Laudén en Taizé.

Hans Wilmink

'Samen eten verbindt' smaakt naar meer

Op 1 maart vond de eerste 'samen eten verbindt' maaltijd plaats in onze Hummezaal. Het was een proefmaaltijd, om te zien of er behoefte aan is en of onze Hummezaal geschikt is voor zo'n maaltijd. Er werd gekookt door vier Syrische vrouwen en een Iraakse meneer. Allen wonen ze al lang in het AZC de Keijenberg. De maaltijd is georganiseerd door de nieuwe werkgroep 'samen eten verbindt' van BennWelkom en werd gesteund door ons diaconaal beraad. Dat er behoefte aan een dergelijk samenkomen is bleek uit het grote aantal van deelnemers: 20 bewoners uit het AZC en 20 Bennekommers waren aanwezig. Onze Hummezaal bleek ook zeer geschikt. De keuken werd vanaf 1 uur 's middags druk in gebruik genomen door de Syrische vrouwen en de vijf tafels met acht stoelen waren precies genoeg. Ook was er geen gebrek aan gezelligheid. Hoewel sommigen de Nederlandse taal nog maar net aan het leren zijn, konden er door vertalers of met behulp van google-translate mooie gesprekken plaatsvinden. Het eten was erg lekker en na de koffie werd druk afgewassen. Onze dank gaat aan Arjan, Pauline, Wilma en Anja (de Bennekomse vrijwilligers) en aan Ola, Aya, Lilan en Widad (de Syrische koks) en Fano (de Iraakse kok).

19 april is een volgende maaltijd gepland. Ook dan kunnen weer maximaal 40 mensen met elkaar in verbinding komen. Wil je ook komen, geef dat dan door via de mail: BennWelkom@gmail.com of word deelnemer van de appgroep van BennWelkom. Je kan daarvoor de QR-code hiernaast gebruiken.

Nicole Bischoff (BennWelkom)

VRIJWILLIGERS

Vrijwilligers gezocht voor de MVR Bennekom!

Gelukkig hebben wij nog een zeer vitale geloofsgemeenschap. Maar uw hulp is nodig om die vitaal te houden, want alles wat er gebeurt is vrijwilligerswerk! Kijk eens in onderstaande lijst; hopelijk staat er iets tussen dat u aanspreekt. U kunt meteen contact opnemen met de vermelde contactpersoon. Heeft u een vacature die in deze lijst moet worden opgenomen of die van de lijst moet worden gehaald? Stuur dan een mailtje naar secretariaat@rkkerkbennekom.nl.

Werkgroep/koor/contactpersoon	Gezocht
Redactie MVR Jos Jansen redactie@rkkerkbennekom.nl	Iemand die het maken van de digitale nieuwsbrief wil overnemen
Kinderopvang tijdens de viering Marianne Thie majthie-koomen@hotmail.com	Jongeren, ouders, opa's, oma's voor kinderopvang bij bepaalde vieringen
Laudenkoor Willem van Wingerden willemvanwingerden@telfort.nl	Zangers, ca. 4x per jaar <i>Eerstvolgende Laudenviering is op 21 april</i>
Koor Arsis Conny van den Broek cm_vandenbroek@hotmail.com	Pianist en gitarist
Kinderkerk Conny van den Broek kinderkerk@rkkerkbennekom.nl	Ouders, opa's, oma's, parochianen die mee willen helpen. <i>De volgende keer is op 23 juni</i>
Werkgroep Caritas Huub Oude Vrielink huub.oudevrielink@ergolabresearch.eu	Een nieuw lid voor de werkgroep

Onze Nieuwsbrief: Wie neemt stokje over?

Al vele jaren zorgt Jos Jansen voor de nodige publiciteit voor onze geloofsgemeenschap. In eerste instantie het papieren nieuwsblad (NieuwSBlad voor de Katholieken in Bennekom) en later ook de digitale nieuwsbrief (Katholiek Bennekom Nieuws). De laatste jaren treedt de PR-groep van de geloofsgemeenschap op als redactie voor deze activiteiten. Na al die jaren trouwe dienst heeft Jos aangegeven te willen stoppen met zijn werkzaamheden.

Het redactionele werk voor het NieuwSBlad, dat zesmaal per kalenderjaar verschijnt, is vanaf begin 2024 overgenomen door Peter Wijngaard.

Voor het verzorgen van de digitale nieuwsbrief wordt nog een opvolger gezocht. De werkzaam-

heden daarvoor bestaan uit het verzamelen en opmaken van berichten en het opmaken en verzenden van de nieuwsbrief. De nieuwsbrief wordt als regel éénmaal per week verzonden met daarin mededelingen omtrent de vieringen en andere berichten. Tussentijds kan het ook nodig zijn een nieuwsbrief te verzenden met een overlijdensbericht of andere actuele inhoud. Het verzenden van de nieuwsbrieven gebeurt via een account bij de nieuwsbriefprovider MailChimp.

De laatst verschenen brieven zijn hier teug te lezen: www.rkkerkbennekom.nl/informatie/nieuwsbrief. Mocht je meer informatie wensen, neem dan contact op met Hans Wilmink (tel 0318 413 049) of Jos Jansen (nieuwsbriefredactie@rkkerkbennekom.nl of tel 0317 415 624).

Vrijwilliger bedankt – Arend Jan Nell

Na bijna 10 jaar inzet voor de Kerkbalans heeft Arend Jan Nell het stokje van de Kerkbalans overgedragen. Het aansturen en coördineren van de Kerkbalans binnen Bennekom is geen geringe klus. Onze locatie is één van de weinigen die nog het systeem van lopers kent. Terwijl bij andere locaties de Kerkbalansbrief gewoon via de post wordt verstuurd, wordt het in Bennekom door een zogenaamde loper persoonlijk bij u in de brievenbus bezorgd en de envelop met daarin de toezegging van een specifiek bedrag wordt dan weer opgehaald. U kent het wel.

Arend Jan bereidde dat allemaal voor: alle enveloppen die van de drukker kwamen met de lokale en de Titus Brandsma brief, het sociaal jaarverslag en het formulier van toezegging werden voorzien van een antwoordenvelop. Iedere antwoordenvelop kreeg een individuele sticker die door Arend Jan werd gemaakt aan de hand van de lijst met bewoners van Bennekom. Deze lijst kwam van de administratie van de parochie maar werd uiteraard nog eens goed

gecontroleerd door Arend Jan om de laatste foutjes eruit te halen. Dan selecteerde hij de lopers (of wierf nieuwe lopers) per wijk (toch zo'n 20 wijken) en deze loper/loopster kreeg dan de stapel enveloppen voor zijn of haar wijk waarmee men aan de slag kon. Na zo'n kleine maand kwamen de retourenveloppen weer terug en de gegevens (namelijk hoeveel werd er toegezegd) werden vastgelegd door Arend Jan. Let wel, alleen Arend Jan (en nu zijn opvolger) kan en mag die gegevens inzien. De Locatieraad krijgt uiteindelijk alleen het eindtotaal te horen.

Arend Jan heeft dit bijna 10 jaar met groot plichtsbesef en nauwkeurigheid gedaan, en daarvoor zeggen we namens onze hele locatie (en natuurlijk de parochie): **ONTZETTEND BEDANKT.**

Het stokje is nu overgenomen door Ghassan Issa. Wij willen Ghassan heel erg hartelijk welkom heten en veel succes wensen met het uitvoeren van deze belangrijke taak.

De Locatieraad

VORMING EN TOERUSTING

Indienen van aanvragen

We hebben als Kerngroep al verschillende aanvragen voor cursussen en workshops binnengekregen en onkostenvergoedingen geregeld. In de vorige NieuwSblad gaven we een overzicht van vorig jaar. In dit NieuwSblad doen we een herhaalde oproep. Overweegt u een cursus of wilt u iets leren, waarmee u zich verdiept of beter ben toegerust voor uw taken in de kerk, neem dan contact met ons op.

We zijn inmiddels van vele cursussen in den lande op de hoogte en we hebben overzicht van fondsen en middelen waaruit aanvragen kunnen worden vergoed. Ieder daarvan heeft z'n eigen voorwaarden. Belangrijk is dat u voorafgaand aan de cursus uw aanvraag indient. Om zeker te zijn van vergoeding van onkosten is goedkeuring vooraf belangrijk.

Op de website staat het aanvraagformulier: <https://www.rkkerkbennekom.nl/vorming-en-toerusting/> en het emailadres kerngroepvt@rkkerkbennekom.nl. Een recente actie van de Kerngroep was de ondersteuning van de synodeavond van 27 februari. Zie de verslagen daarvan elders in dit blad en in Titus Breed. Van de avond wordt nu door de organisatie een verslag geschreven voor de landelijke inbreng in het wereldwijde synode proces. Concrete voorstellen tot acties op parochieniveau zullen ook parochiebreed worden gedeeld. De avond had ook als doel om ervaring op te doen met synodale gesprekken, om deze luisterende gesprekstechniek in te kunnen zetten in de overleggen binnen onze parochie en locaties. U gaat daar de komende tijd meer van horen.

*Kerngroep Vorming & Toerusting
Gilles Ampt, namens de pastoraatsgroep
Ceciel Bruin, namens de vereniging MVR
Peter Wijngaard, namens de locatieraad
kerngroepvt@rkkerkbennekom.nl*

MVR ESTAFETTE

MVR-estafette: Hans Westendorp

In de MVR-estafette komt elke keer een ander lid van onze geloofsgemeenschap MVR aan het woord. Via de estafette kunnen mensen binnen onze geloofsgemeenschap elkaar beter leren kennen. Degene die aan de beurt is geweest geeft het stokje door aan een ander lid.

Naam: Hans Westendorp.

Leeftijd: 59 jaar.

Geboren te: Bennekom.

Verliefd, verloofd, getrouwd. In 2003 kregen Martine van Egdome en ik een relatie. Om precies te zijn op 29 april; destijds was dat de dag voor Koninginnedag. Martine en ik hebben elkaar leren kennen bij Arsis. Gekscherend heb ik wel eens gezegd dat ik bij Arsis ben gaan zingen in de hoop op het koor een degelijk katholiek meisje aan de haak te slaan. Dat is ten dele gelukt; Martine is van huis uit gereformeerd.

Al vrij snel besloten we te willen gaan trouwen. Mijn moeder was echter in mei 2004 overleden en daarom hadden we nog geen zin in een uitgebreid trouwfeest. Omdat we toen allebei wel een kinderswens hadden en bovendien niet meer 'piepjong' waren, besloten we toch niet met kinderen 'te wachten' tot we getrouwd zouden zijn.

Toen Martine zwanger was, gingen we naar de notaris om alles goed te regelen. Omdat we toch op een later moment wilden gaan trouwen, adviseerde de notaris ons om nog vóór de bevalling voor de wet te gaan trouwen. Op een later tijdstip zouden we dan voor de kerk kunnen trouwen en er dan alsnog een feest van maken.

En zo geschiedde: we trouwden op 24 september 2005 voor de wet (ook dat werd toch een groot feest) en precies een week later, op 1 oktober, werd Lotte geboren.

Exact drie jaar na het begin van onze relatie zijn we getrouwd voor de kerk. Tijdens onze huwelijksviering in de katholieke kerk is tevens Lotte gedoopt. Omdat Martine gereformeerd is, ging – naast pastor Ben Piepers – ook dominee Jaap Meijer voor. Arsis zong. Aan deze dag bewaar ik, achttien jaar later, nog steeds heel dierbare herinneringen. Omdat in dat jaar 30 april op een zondag viel, werd Koninginnedag een dag eerder gevierd. Op onze 'tweede' trouwdag – zaterdag 29 april 2006 – wapperde dus overal de vlag. Het maakte die dag extra feestelijk. Op 29 juni 2007 werd onze zoon Jesse geboren.

Hobby's: Buiten zijn; zowel om 'gewoon' te wandelen en van de natuur te genieten, maar ook om heel gericht vogels te kijken. Mijn liefde voor de natuur heb ik gekregen van mijn ouders. Regelmatig gingen wij vroeger als gezin wandelen in het bos of op de hei. En in het voorjaar zochten we Kievitseieren. Ja, dat was toen heel gewoon – zeker omdat pa en ma allebei uit Friesland kwamen.

Halverwege de jaren tachtig kwam het besef dat het rapen van Kievitseieren helemaal niet zo voor de hand liggend was. Bij pa resulteerde dat uiteindelijk in het actief beschermen van Kievitsnesten, dat hij tot op hoge leeftijd heeft gedaan; eerst in de Flevopolders, later dichterbij huis, in De Kraats en Het Binnenveld.

Ongeveer tegelijkertijd richtte ik samen met mijn klasgenoot Jarko Meurs (wij zaten toen allebei nog op 'Het Wagenings Lyceum') een vogelwerkgroep op. Dit jaar viert Vogelwerkgroep IVN-Ede het veertigjarig jubileum! Alle vogels hebben mijn interesse, maar de gierzwaluw toch wel het meest. Op uitnodiging van Roderick Vonhögen heb ik op Scheppingszondag, 23 oktober 2022, tijdens de eucharistieviering in onze kerk mogen vertellen over mijn fascinatie voor de gierzwaluw, de wonderbaarlijke aanpassingen van deze vogels aan een voornamelijk vliegend bestaan, over mijn geloof in God en in de schepping, maar tegelijkertijd ook over mijn 'biologische kapstok': de evolutietheorie van Charles Darwin.

's Avonds en 's nachts is er aan het hemelgewelf ook van alles te ontdekken: sterrenbeelden, planeten,

satellieten en eens in de zoveel jaar een maansverduistering of een komeet. Voor de totale zonsverduistering van 11 augustus 1999 (maar ook om er vogels te kijken) ben ik destijds op vakantie naar Szeged in Hongarije geweest. Een heel indrukwekkende ervaring was dat. (Een volgende mogelijkheid – Spanje, 12 augustus 2026 – staat al in de agenda genoteerd.)

Zingen doe ik bij Arsis, bij de Schola en – op school – tijdens het adventsconcert. Zingen is leuk! Hoewel ik absoluut geen kenner ben, kan ik ook genieten van het *luisteren* naar muziek. Jazz en rap spreken me niet zo aan, maar verder kan een breed scala mij raken. Enkele voorbeelden: Pastorale van Ramses Shaffy en Liesbeth List, 'Omarm' van Bløf, 'Worn Down Piano' van The Mark & Clark Band, Misa Flamenca van Paco Peña, Gymnopédies 1-3 van Erik Satie, Pachelbel's Canon in D, heel veel van Ennio Moriconne, Jesus Christ Superstar (van Tim Rice en Andrew Lloyd Webber; zowel de rockopera/film uit 1973 als de musical van 2024, met o.a. Jeangu Macrooy).

Zeilen op het Nanneviid bij Oudehaske (Friesland) vind ik ook geweldig. Ik hoop zó daar de komende jaren weer meer gelegenheid toe te krijgen, nu ik minder ben gaan werken en daardoor de weekenden vaker 'schoolwerk-vrij' kunnen zijn.

Opleiding: In Groningen heb ik Biologie gestudeerd. Al vanaf mijn achtste wist ik dat ik bioloog wilde worden. Mijn ouders waren er vanaf dat moment altijd vanuit gegaan dat ik in Wageningen zou gaan studeren. Toen ik aangaf dat Dierecologie in Groningen goed aangeschreven stond en ik dus dáár wilde gaan studeren, moesten ze wel even 'schakelen'. Tijdens mijn studie heb ik meegedraaid in o.a. het koolmezenonderzoek op Vlieland en het roofvogelonderzoek (met name bruine en blauwe kiekendief) in de Oostvaardersplassen.

Heel bijzonder was vooral het participeren in het gierzwaluwenonderzoek in Oxford, tijdens het broedseizoen van 1992. In het prachtige Victoriaanse/neogotische gebouw van het *Museum of Natural History* had ik mijn werkkamer op de tweede verdieping van de toren, pal onder de torenspits met daarin de nesten van de gierzwaluwen. (Het is de moeite waard om – bijvoorbeeld via Google – eens een kijkje te nemen in dit fantastische gebouw, waar David Lack in 1947 het langlopende onderzoek aan *Swifts in a Tower* startte.)

De biologiestudie in Groningen was een mooie en waardevolle tijd. (Nog steeds ontmoeten Martine en ik een paar keer per jaar enkele studiegenoten-van-

toen en hun partners, tijdens een gezamenlijke wandel- en eetafspraak. Dat is altijd heel gezellig.) Na het behalen van m'n bul heb ik – ook in Groningen – de universitaire lerarenopleiding gedaan.

Destijds werd je als zeventienjarige jongen nog opgeroepen voor militaire dienst. Ik had *'onoverkomelijke gewetensbezwaren tegen de persoonlijke vervulling van de militaire dienst in verband met het gebruik van middelen van geweld waarbij men door dienstvervulling in de Nederlandse krijgsmacht kan worden betrokken'* en werd erkend als 'gewetensbezwaarde' (wat overigens absoluut niet verward mag worden met een 'dienstweigeraar'). De vervulling van de vervangende dienstplicht heb ik kunnen uitstellen tot na mijn biologiestudie en lerarenopleiding. (Dat ging overigens niet vanzelf; ik moest hiervoor 'knokken' tot aan de Raad van State!) Maar van uitstel kwam (terecht overigens) geen afstel; na de lerarenopleiding moest ik aansluitend (als één van de laatsten) mijn vervangende dienstplicht alsnog vervullen. Dat heb ik destijds gedaan bij CMA in Amsterdam. In die tijd stond er echt nog niet in elk klaslokaal een computer, maar CMA stimuleerde (toen al) het gebruik van de computer als meetinstrument bij de exacte vakken in het middelbaar onderwijs. Ik heb lesmateriaal geschreven bij de soft- en hardware van IP-Coach (nu kortweg: Coach). Hiermee konden leerlingen (voor het vak Biologie) in het klaslokaal onder andere hun hartslag zichtbaar maken op het scherm. Nog veel leuker was het dat je gedurende langere tijd (tot wel zo'n twee weken) bijvoorbeeld temperatuur, zuurtegraad en zuurstofconcentratie in een vijver continu kon meten. Ook kon je bijvoorbeeld de groeisnelheid van een plant over een periode van enkele weken zichtbaar maken in een grafiek!

Zowel in Groningen als in Amsterdam heb ik een mooie tijd gehad. Maar Bennekom heb ik ook in die tijd nooit losgelaten. Na m'n studie, lerarenopleiding en vervangende dienst ben ik naar mijn geboortedorp teruggekeerd.

Na wat inval- en vervangingsbanen heb ik uiteindelijk in de directe omgeving van Bennekom een baan in het onderwijs gevonden.

Huidige beroep: Momenteel sta ik – met veel plezier – voor de klas. Ik geef Biologie op Het Streek Lyceum in Ede, zowel aan de onderbouw als de vwo-bovenbouw.

Voel je je betrokken bij de geloofsgemeenschap MVR en waarom? Onze kerk is 'mijn' kerk. Omdat ik in Bennekom geboren en getogen ben, ben ik in deze

kerk gedoopt, heb er mijn eerste communie gedaan, het vormsel. We gingen – eind jaren zestig / jaren zeventig – op zondag (of zaterdagavond) met het hele gezin naar de kerk. (Daar kwam ik dan veel van mijn klasgenoten tegen.) Ik heb vroeger gezongen in het kinderkoor van ‘tante Puck’ (de Zeeuw).

Nu zing ik bij Arsis en bij de Schola. Twee totaal verschillende koren. Juist de variatie tussen deze twee – totaal verschillende koren – maakt het zingen zo boeiend.

Die variatie zie je ook terug in onze geloofsgemeenschap. Mensen met verschillende achtergronden en verschillende geloofsopvattingen. Mensen die misschien allemaal in de kerk iets anders zoeken. Waardevol vind ik het dat er binnen onze MVR-geloofsgemeenschap voor iedereen ruimte en aandacht is.

Voel je je betrokken bij de katholieke kerk en waarom? Ja, ik voel me betrokken bij de katholieke kerk. Natuurlijk worstel ik ook vaak met de strenge regels van het instituut ‘kerk’. En met de misstanden in de katholieke kerk.

Maar ik vind het jammer dat in contacten met mensen die niet of ‘anders’ geloven juist dat negatieve imago van de katholieke kerk zo vaak de boventoon voert. Het geloof kan zó veel meer geven. Mooie ontmoetingen met mensen. Troost, hoop, vertrouwen. Een richting in je leven. Ontmoeting met God.

Toen destijds door de fusie de parochie MVR opging in de veel grotere H. Titus Brandsmaparochie, was ik aanvankelijk heel sceptisch. Jammer is het natuurlijk dat inmiddels verschillende kerken van onze parochie hun deuren hebben moeten sluiten. Maar tegelijk met de fusie kwam er ook meer variatie in voorgangers. En in vieringen. Ik vind het mooi dat er zowel Woord- en communievieringen als Eucharistievieringen in onze kerk zijn.

Zoals bij iedereen zijn er in mijn leven verdrietige en mooie momenten. De uitvaart van mijn zus Ineke (in 1980; ik was toen 15, zij was 20) en van mijn beide ouders (ma in 2004 en pa in 2015). Ons huwelijk en de doop van Lotte (beide in 2006).

Eigenlijk zou het rijtje moeten beginnen met mijn eigen doop, al kan ik me daar vanzelfsprekend niets van herinneren. Maar bij al deze momenten is ons kerkgebouw de ‘constante factor’. Een bakken, een rots. (Ik ben nog steeds zó blij dat bij de verbouwing van onze kerk, destijds (ik schat zo’n twintig jaar geleden), het oorspronkelijke altaar bewaard is gebleven.)

(Hoe) ben je actief binnen de geloofsgemeenschap en waarom? Ik ben lid van het Liturgieberaad LBB. Het is boeiend en inspirerend om te ervaren hoe binnen deze groep van onze Bennekomse geloofsgemeenschap de liturgie op hoofdlijnen wordt vormgegeven.

Het zingen bij Arsis en de Schola zijn al aan bod geweest. Een goede gewoonte bij Arsis is dat we niet alleen zingen tijdens een viering; diverse koorleden hebben een actieve rol tijdens de vieringen (en bij de voorbereiding ervan). Tijdens een viering van Arsis mag ik regelmatig de communie uitreiken. Ik vind dat heel mooi om te mogen doen.

Is er iets wat je nog zou willen doen of wat je mist binnen MVR? Door ‘een samenloop van omstandigheden’ is onze zoon Jesse nog niet gedoopt. Ik hoop van harte dat het er eens van zal komen. Jesse staat er ook zeker niet negatief tegenover. Maar de goede ‘vorm’ (en het juiste moment) hebben we nog niet gevonden. Het combineren van doop en eerste communie, en onze wens om hierbij (net als bij de doop van Lotte) ook de gereformeerde kerk te betrekken, maken het geheel nogal complex. En Jesse mag er natuurlijk ook wat van vinden; hij is tenslotte 16.

Mooie MVR-herinnering: Er zijn vele mooie en waardevolle MVR-herinneringen. Het kerkgebouw (in zestig jaar nauwelijks veranderd) vormt bij deze herinneringen een rode draad.

Eén ‘pareltje’ wil ik nog noemen. Samen met mijn broer Jan-Dirk en pastor Hans Lucassen heb ik tijdens de uitvaart van mijn vader (in 2015) het lied ‘Ooit’ gezongen. De laatste zin vind ik troostrijk en prachtig: *‘Ooit, als mijn dagen tellen, weet ik Uw Naam. Ooit, aan mijn eind gekomen, fluister mijn naam’.*

Verder actief met... De Bennekomse katholieke kerk is *mijn* kerk. Daarnaast voel ik mij ook thuis bij de Brinkstraatkerk. Samen met Martine ben ik al zo’n twintig jaar contactpersoon van de Brinkstraatkerk. Ik heb zelfs, kort voor ons trouwen, samen met Martine Belijdenis in de Brinkstraatkerk gedaan. Ik vind dat nog steeds heel bijzonder.

Al heel lang ben ik lid van de Raad van Kerken – Bennekom. Oecumene spreekt me aan. Eén gezamenlijk geloof vind ik – als stip aan de horizon – mooi om naar te streven. Maar méér nog vind ik het mooie van oecumene de variatie, de spirituele diversiteit. God ontmoeten op de manier die bij jou past, maar waarbij je af en toe ook eens ‘bij elkaar in de keuken kijkt’.

Stokje gaat door naar: Clemens Schellens. We kennen elkaar een beetje: 'van de kerk' natuurlijk en van af en toe een ontmoeting in het dorp. Jaren geleden zaten we samen in één of ander Bennekoms werkgroepje. Nu zingen we sinds kort samen in de Schola. Door het stokje aan hem over te dragen, hoop ik Clemens wat beter te leren kennen.

BOEKBESPREKING

Levenslessen van een rabbijn

Nooit eerder ben ik zo huiverig begonnen aan een boekbespreking. Het lijkt wel of dat ik dit keer elk woord op een goudschaaltje leg. Dat maakt het schrijven van deze boekbespreking erg lastig. Ik ben zo huiverig omdat het dit maal een boek betreft waarin diep-menselijke, religieuze, existentiële gedachten en emoties de revue passeren. Die gedachten en emoties samenvatten of een deel ervan weergeven doet het boek bij wijze van spreken onherroepelijk tekort (zo is mijn angst).

Tweede Wereldoorlog

Awraham Soetendorp bracht de eerste twee jaar van zijn leven door op een onderduikadres. Over deze start schrijft hij: "Ik heb mij natuurlijk afgevraagd waarom mijn ouders mij midden in de oorlog op de wereld hebben gezet. Was dat bewust of onvoorzichtig? Ik heb het nooit durven vragen. Maar ik weet het antwoord: omdat je niet kunt leven zonder hoop en liefde. En de geboorte van een kind is een fluistering van hoop en liefde."

Vrede en hoop

Het boek laat zien op welke wijze rabbijn Soetendorp een weg heeft weten te vinden in het leven, dat een meer dan afschuwelijk start had. Keer op keer lees je over de worstelingen die hij aangaat om de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog een plek te geven. Op zijn 25ste, zo meldt de achterflap, begon hij, als jongste rabbijn van Nederland, met 'het werk van vrede en hoop'.

Hoop

Hoop is een vaak terugkerend onderwerp in het boek. Het lijkt wel of hij voortdurend op zoek is naar een reden, al is het maar een strohalm, om optimisme de overhand te geven. Op de achterflap staat een mooie regel: "Elk ogenblik, elke ontmoeting, is een kans om iets te veranderen." Soetendorp pleit ervoor dat verdriet en woede niet de overhand krijgen, maar dat de balans doorslaat naar optimisme.

Epiloog

Dat pleidooi klinkt ook door in de epiloog:

*Alles is laat en verfrissend vroeg
wanneer er liefde is
Alles laat los en verenigt zich
wanneer er liefde is,
alles is een illusie
en de bron van werkelijkheid,
wanneer er liefde is.
Alles breekt af
en wordt weer opgebouwd
wanneer er liefde is.
Ik blaas de demonen weg,
omdat er liefde is,
en ik sluit je in mijn armen,
moegestreden en herboren
omdat er liefde is*

Noodzakelijk boek

Op de achterflap wordt de vraag gesteld wat een moedig en hoopvol leven betekent voor jezelf en de ander. Het boek *Levenslessen van een rabbijn* probeert de lezer te helpen die vraag te beantwoorden. Het is een bezielend boek over verlies, verzet en verzoening. Meer durf ik er niet over te schrijven; het is wel een aanrader!!!

Titel: *Levenslessen van een rabbijn*

Auteur: Awraham Soetendorp en Annemariëk

Leclaire

Uitgever: Uitgeverij Balans

ISBN: 978-94-638-22411

NUR: 740

Aantal pagina's: 160

Arno de Bruin

WERKGROEPEN

Werkgroep De Locatieraad

De Locatieraad is één van de weinige groepen binnen onze geloofsgemeenschap Bennekom die formeel geen werkgroep is. Dat betekent natuurlijk niet dat zij geen werk verzet, integendeel. Het is het bestuurlijke orgaan van de organisatie Maria Virgo Regina geloofsgemeenschap. Toen nog elke locatie gewoon een parochie was werd dit gremium ook wel Parochiebestuur genoemd, maar nu dus Locatiebestuur ofwel Locatieraad.

Waar houdt de Locatieraad zich nu mee bezig? Houdt de Pastoraatsgroep zich bezig met het pastorale aspect van onze kerk, de Locatieraad richt zich op het zakelijke, bestuurlijke aspect.

Zij is verantwoordelijk voor alle financiële en technische zaken rondom de kerk, het kerkplein en de tuin. De actie Kerkbalans is daarvan de grootste en belangrijkste factor als bron van inkomsten, naast de collecte inkomsten. Het opstellen en indienen van de jaarlijkse begroting, maar vooral te zorgen dat de uitgaven met betrekking tot het onderhoud aan gebouwen en terrein binnen de door het parochiebestuur goedgekeurde begroting blijven, vergt veel overleg en creativiteit.

De afgelopen jaren is er met name rondom de uitbreiding van de parochiezaal (nu Hummezaal) veel werk verzet. Niet alleen fysiek maar ook bestuurlijk en organisatorisch. Het verkrijgen van de vereiste goedkeuring op parochieel en bisschoppelijk niveau vereiste veel overleg en overtuigende documentatie. Maar ook de gemeentelijk en landelijke wetgeving en de daarbij noodzakelijke ontheffingen behoeften veel overredingskracht en zorgden voor veel papieren rompslomp aan rapporten, berekeningen, tekeningen en verslagen.

Organisatorisch staat de Locatieraad bovenaan het organogram met daaronder alle beraden en werkgroepen. Intern is de Locatieraad vertegenwoordigd in alle beraden van onze gemeenschap. Daarnaast onderhoudt zij – extern – de contacten met andere locaties en het parochiebestuur van de Titus Brandsma parochie.

Formeel is de Locatieraad eindverantwoordelijk voor al het reilen en zeilen binnen onze gemeenschap, en zal zo nu en dan in bres springen bij problemen, discussies, uitdagingen, verschillende inzichten, etc.. Gelukkig kent onze gemeenschap zeer kundige vrijwilligers die goed met elkaar kunnen omgaan en goed naar elkaar kunnen luisteren en handelen, dus wat dat betreft hebben we het rustig.

De huidige Locatieraad bestaat uit 4 personen; een gezellig team die maandelijks vergadert en die de vergadering naar goed katholiek gebruik afsluit met een flesje wijn en wat te knabbelen. Ben je geïnteresseerd om daaraan deel te nemen, we zijn nog steeds op zoek naar een vervanger van de voorzitter die al ver in zijn pensioentijd zit (formeel mag men maar 2 x 4 jaar lid zijn van de Locatieraad). Als lid van de Locatieraad geeft het je de mogelijkheid om de hele geloofsgemeenschap door en door te leren kennen.

De Locatieraad

De Paaskaars van 2024

Uitleg van symbolen en kleuren

Oorlogen en conflicten versterken het verlangen naar een vreedzame wereld. De vredesduif is een internationaal symbool van vrede en verzoening. In de bijbel is de duif met een takje het symbool van het einde van zondvloed en daarmee ook een teken van hoop. Bovenal is de duif het symbool voor de Heilige Geest en daarmee Gods aanwezigheid.

Wit is de kleur van zuiverheid, vreugde en feestelijkheid. Rood staat symbool voor het bloed van Christus en is tevens het symbool van liefde. De kleur blauw staat voor de hemel, maar ook voor wijsheid en liefdadigheid. Groen is de kleur van groei, leven, hoop, trouw en onsterfelijkheid. Geel of goud refereert naar het koningschap van Christus.

De alfa en omega zijn respectievelijk de eerste en laatste letter van het Griekse alfabet. De symbolische betekenis komt uit het boek Openbaring waarin Jezus zichzelf de alfa en De omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde noemt.

De koster

Katholiek Vrouwengilde

Beste Dames,

Dit is een korte samenvatting over de lezingen die wij voor u hebben georganiseerd. Op maandag 5 februari heeft mevrouw Els Jansen een lezing gegeven over muzikaal bewegen. Wij deden bewegingen op muziek. Deze bewegingen kon je staan doen of vanuit je stoel. Ze vertelde dat het doel is om 5 dagen in de week, 30 minuten per dag matig intensief te bewegen. En over het belang van goede voeding. Het gezond houden van de hersenen, bloedvaten in de hersenen en een goed immuunsysteem. Ook is een goede stofwisseling van belang. Het doel: regie houden over je eigen lichaam en vitaal blijven. Haar opmerking: Rust Roest.

Ze vertelde over de mantelzorger makelaar, over je eigen grenzen bewaken en er niet over heen gaan, en proberen je hoofd leeg te maken. Puzzelen en lezen zijn goede dingen om uw hersenen bezig te houden. Ook raad ze het ommetje van de hersenstichting aan (www.hersenstichting.nl/ommetje) en bij omroep Max kun je met "Nederland in beweging" meedoen. www.switch2move.nl heeft ook leuke beweegfilmpjes.

Op maandag 4 Maart heeft de heer Glastra een lezing gegeven over de bijen. De heer Glastra liet een foto zien van een bij die 50 miljoen jaar

geleden was aan het verzamelen was en in een kristal te zien was. Tevens zijn er oude grottekeningen gevonden over bijen. Bijen houden onze voedselketen intact. Einstein sprak al vroeg van het enorme nut van bijen. Hij kwam tot de conclusie dat zonder de bestuiving van bijen er wereldwijd een dermate groot voedsel tekort zou ontstaan, en dat dit het einde van de mensheid en de meeste diersoorten zou betekenen.

De heer Glastra liet ook een foto zien van Bennekom in 1898. De heer Dale was de oprichter van de bijen-

vereniging in Bennekom die al 125 jaar bestaat. Hij vertelde dat tot 1950 korven werden gebruikt en dat na 1950 ze vervangen werden door kasten. Deze kasten hebben losse ramen met raat. De honing kan dan makkelijk van het raat afgehaald worden. Het is ook fascinerend hoe bijen van nectar honing maken. Ook zijn er grotere volken in deze kasten mogelijk. Wat verzamelen bijen: stuifmeel (eiwitten voor voeding larve), nectar en hars (deze gebruiken ze om alle kieren dicht te maken).

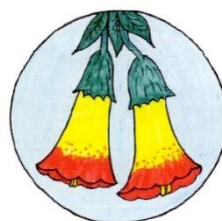
Verder vertelde hij hoe het honing maken in zijn werk gaat en de soorten honing die er zijn, over de volkeren en hun levenscyclus.

Komende gebeurtenissen:

- Op woensdagmorgen **20 maart** is er weer een koffieochtend. Dit keer word deze georganiseerd bij het tuincentrum de Oude Tol (opgeven bij Marlise).
- De stichting Mensen in Nood (Sam's kledingactie) houdt zaterdagmorgen **6 april** van 9.00 tot 11.00 weer een kledingverzameling in Bennekom (zie elders in dit blad).
- Maandag **8 april** is er een muzikale avond en neemt Gert van de Born ons mee op een muzikale reis door de jaren zeventig.
- **6 mei:** High Tea 65 jaar KVG, vanaf 14.30 uur bij de Bosrand in Ede. Aanmelden kan door een mailtje te sturen naar marlisepeters@live.nl.

*Namens het KVG bestuur
Inge Wijngaard*

30 jaar samenwerking MOV - ENDA

Op vrijdagavond **12 april** willen we u graag vertellen en laten zien wat er allemaal is gedaan in 30 jaar samenwerking tussen MOV en ENDA Bolivia. Met hulp van u als parochiaan hebben

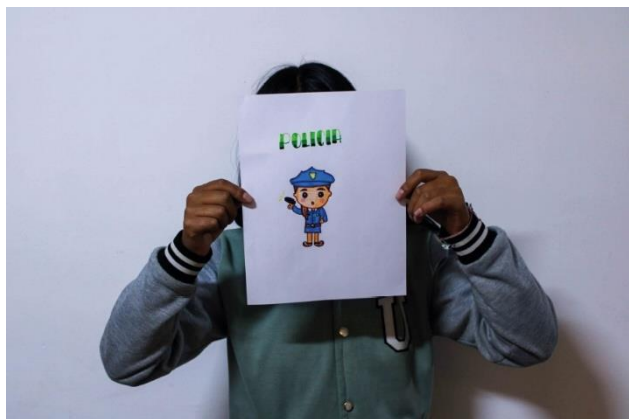
we veel voor de meisjes van ENDA kunnen betekenen. Door het financieren van projecten hebben we bijgedragen aan opleidingsmogelijkheden, zodat de meisjes een betere kans op de arbeidsmarkt hebben. In de loop der jaren is de doelgroep veranderd van straatkinderen naar meisjes die zwaar getraumatiseerd zijn door huiselijk geweld of incest, met grote psychische problemen tot gevolg. ENDA kent een zeer effectieve

psychologische aanpak in de vorm van groeps-therapie. Waar mogelijk hebben we hen geholpen met inrichting van de ruimtes voor deze therapieën en opvang, inclusief eventuele baby's.

We laten veel foto's en een video zien. Hans Egberts, die ENDA twee maal bezocht, zal vertellen over de bijzondere psychotherapeutische aanpak. Het belooft een interessante avond te worden. We willen u van harte hiervoor uitnodigen. De avond vindt plaats in De Brink en wordt georganiseerd in het kader van 'Het Groene boekje'. De inloop is vanaf **19:45 uur** en de presentatie begint om **20:00 uur**.

Ook voor Carla hebben we kunnen bijdragen aan haar levensgeluk en zicht op een betere toekomst. Hieronder leest u haar verhaal:

Carla, 16 jaar, mijn verhaal met Enda El Alto

"Ik kon altijd slecht opschieten met mijn stiefvader. Ik haatte hem. Hij heeft mij veel laten lijden, hij heeft mij en mijn zus misbruikt, daarom heb ik hem altijd gehaat. Hij misbruikte mij vanaf precies mijn vijfde jaar, tot ik vijftien was. Hij bedreigde me door te zeggen dat hij mijn moeder, broers en zussen ging vermoorden. Ik vertelde het eerst aan mijn zus, Camila, van 19 jaar. Ook zij had hetzelfde geleden.

Daarna hebben we het aan mijn neef verteld. Hij heeft ons verteld dat we hem moeten aanklagen. Na de aanklacht voelde ik me verschrikkelijk als ik eraan dacht dat ik mijn stiefvader weer zou zien. Ik dacht alleen maar aan dingen zoals 'wat gaat er gebeuren?'"

Na het aanklagen

"Werknemers van de Ombudsman hebben mij hierheen gestuurd. ik ben van juni tot oktober in therapie geweest. Het heeft mij veel geholpen. Toen ik het tegen mijn advocaat (Heidi Chávez) heb gezegd, ja, het was goed. In het begin was ik bang.

Toen ik aankwam werd tegen mij gezegd: 'waar wil je gaan zitten?' Ik ging het verst weg zitten omdat ik bang was en langzamerhand ben ik eraan gewend geraakt. Men vertelde me dat we niet alles kunnen vergeten, maar dat we het wel aankunnen. Het heeft mij enorm geholpen met die dingen in het verleden, in mijn verleden. Men vertelde me dat we vooruit moeten gaan. Eerder voelde ik me vreselijk. Elke keer dacht ik dat mijn stiefvader iemand ging sturen om ons te vermoorden, dacht ik eraan hem weer te zien, dat hij ons achtervolgde, aan die dingen, vóórdát ik hier kwam. Sinds ik hier kwam heb ik me niet meer zo gevoeld. Maar de eerste dagen wel, ik voelde me nog steeds zo. De eerste paar keer vond ik het niet zo leuk om hier te komen. Beetje bij beetje begon ik vertrouwen te krijgen. Mijn advocaat was ook goed en heeft me altijd verteld dat ik moet volhouden."

Plannen voor de toekomst

"Ik wil politieagent worden omdat ik dat altijd leuk heb gevonden, vanaf klein meisje. Sinds ik naar school ging, elke keer als ik een politieagente in de straat zag wilde ik zoals zij zijn, de maatschappij verdedigen. Ik ben niet de enige die onder misbruik heeft geleden, als ik groot ben wil ik de mensen beschermen.

Ik zou een boek uit willen geven als ondersteuning van kinderen, zodat zij zich niet leeg voelen, om ze kracht en aanmoediging te geven zodat ze niet opgeven.

In dit leven is niets onmogelijk."

Nelly Beerepoot-Commandeur

Buitengewone Midwinter Ontmoetingen

Begin februari was ik alweer voor het derde jaar gastadres voor de Buitengewone Midwinter Ontmoetingen, georganiseerd door de Raad van Kerken. Omdat ik dit keer ook betrokken was bij de voorbereidingen, voelde het anders dan de voorgaande jaren. Zo had ik al van diverse andere gastadressen gehoord dat de opkomst groot kon zijn. Om iets voor 10.00 uur ging de bel en ontving ik mijn eerste gast. Gelukkig had ik even tijd voor haar, want daarna bleef de bel maar gaan. Uiteindelijk kwamen er 11 gasten! Er kwamen een paar oudere buurvrouwen, die vorig jaar ook waren geweest. Er waren mensen uit onze kerk, die ik wel kende. Maar er kwamen ook gasten die mij volkomen onbekend waren. Velen kenden elkáár ook niet, maar onder het genot van een kopje koffie en zelfgebakken noten-

taart, werd er volop met elkaar gepraat over van alles en nog wat.

Twee mannen van ruim in de 80 zeiden tegen elkaar 'Hé, ben jij ook hier?' Zij waren al naar meerdere Ontmoetingen geweest en kwamen elkaar telkens tegen. Toen ik zelf, uit een soort nieuwsgierigheid, naar de laatste Buitengewone Midwinter Ontmoeting ging, kwam ik ze daar ook weer tegen. Daar kwam ik ook weer in gesprek met mensen die ik niet kende. Iedereen wilde graag zijn verhaal doen, maar wilde ook een luisterend oor zijn voor anderen. Deze vorm van elkaar ontmoeten is zo mooi! Er is duidelijk behoefte aan. Volgend jaar doe ik weer mee. U ook?

Rita van Doesum-Karsten

Geloofsgesprek op zondagmorgen

Door mijn huisbezoeken weet ik dat verschillende parochianen die niet meer in staat zijn op zondag de kerk te bezoeken om 10 uur afstemmen op de Eucharistieviering van KRO-NCRV. Daaraan voorafgaand presenteerde Leo Fijen de afgelopen 14 jaar het programma Geloofsgesprek, eerst bij omroep RKK en daarna bij KRO-NCRV. 700 keer sprak hij met katholieken over hun geloof voor de televisiecamera. Nu hij met pensioen gegaan is treden drie nieuwe presentatoren aan.

Vanaf 3 maart wordt om 09.45 uur op NPO2 het zondagmorgen Geloofsgesprek, dat de vitaliteit van het geloof laat zien, afwisselend gepresenteerd door: Roderick Vonhögen, media priester uit Bennekom, Willien van Wieringen, Neerlandicus en theoloog, en de Dominicaan Michael-Dominique Magielse. Het beloven interessante gesprekken te worden. Aansluitend aan het Geloofsgesprek volgt de Eucharistieviering. Veel kijk- en luisterplezier gewenst.

Ans Strik

Activiteiten aRocha

Ontdek ook de pracht van korstmossen

Er is veel om van te genieten in de natuur. Maar korstmossen vallen niet altijd direct op. En dus neemt Henk-Jan van der Kolk ons mee op een excursie op zoek naar de pracht van de korstmossen op het gebied aan de Franse Kampweg. De excursie is op **30 maart**. We starten om 13.30. Opgeven kan via: bennekom@arocha.org. Voor het bekijken van korstmossen is het handig om een loep met een sterke vergroting mee te nemen.

Korstmossen zijn bijzondere organismen, omdat ze bestaan uit een schimmel en een alg die gemoedelijk met elkaar samenleven. Ze groeien op de grond, op steen en op boomschors. Op de Franse Kamp verwachten we tientallen verschillende korstmossen te zien. Het is al bekend dat de Rode heikorst, een grondbewonende korstmos, in het gebied voorkomt. Behalve deze hopen we ook andere bijzondere korstmossen te vinden.

Verder voor in de agenda: de Vroege Vogelwandeling staat gepland op zaterdag **13 april**. Nadere informatie volgt nog. Opgeven kan al via: bennekom@arocha.org.

Lichaam van Christus (deel 2)

De vorige keer vertelde ik over de familie Beltán, bij wie ik sinds half december dagelijks langsga. Vader Federico van negentig jaar zorgt voor dochter Virginia, die een vergevorderde vorm van MS heeft. Hij doet dat in z'n eigen huis, hoewel dat eigenlijk niet meer gaat. Zowel Virginia als Federico zouden opgenomen moeten worden in een verpleegtehuis, Federico wil dat ook, maar voorlopig lukt dat nog niet. Ik zal uitleggen waarom.

In Argentinië zijn de meeste verpleegtehuizen privé. Dat wil zeggen: je moet geld hebben om een opname te kunnen betalen. Dat kan de familie Beltrán nog niet. Ik durf niet te zeggen of ze het ooit wel kunnen, want het is nog niet bekend hoe groot de nabestaandenuitkering wordt waar ze recht op hebben sinds het overlijden van moeder Luján. Zij heeft haar hele leven gewerkt als verpleegkundige en bracht van de drie het beste pensioen binnen. Ik help Federico met de ingewikkelde procedure om de uitkering rond te krijgen. Ze zijn nooit officieel getrouwd geweest, dus moet met allerlei papieren en getuigen bewezen worden dat ze hun hele leven samen hebben gewoond.

En ondertussen moet er geleefd worden van de schamele pensioentjes van Federico en Virginia. En is de inflatie torenhoog en wordt alles in snel tempo duurder. En begint het land ontregeld te raken door de genadeloze bezuinigingen die de nieuwe regering-Milei doorvoert, uiteraard in de eerste plaats op de pensioenen en in een sector als de gezondheidszorg...

Ik omschreef in mijn verhaal van de vorige keer don Federico als een mopperpot. Ik doe hem daarmee onrecht, want hij is in de eerste plaats een onvermoeibare vechter voor het welzijn van zijn zieke dochter, van wie hij zielsveel houdt. En hij moet dat doen in omstandigheden die je iemand in de kracht van z'n leven niet zou gunnen, laat staan Federico, die nauwelijks meer kan lopen en bijna blind is. Wie zou daar niet nerveus en prikkelbaar van worden?

Het meest nijpend is de dagelijkse zorg voor Virginia. Ik vertelde al dat de thuiszorg niet functioneert, sinds kerst is er geen verzorger meer langs geweest. Ik help Federico in de correspondentie met de falende zorgverlener, maar ondertussen moet er voor Virginia gezorgd worden: moet ze in en uit bed geholpen worden, moeten incontinentieluiers verwisseld worden, gekookt, geholpen bij het eten geven enzovoort. Twee maanden lang heeft een oude buurvrouw dat gedaan totdat die niet meer kon. Sinds deze week heb ik een groepje van drie vrouwen uit de wijk weten te organiseren, die – (helaas slecht) betaald – in een rooster Virginia overdag verzorgen.

Een ander accuut probleem was dat het spaargeld van Osmar is opgeraakt. Daarvan was in de afgelopen maanden de buurvrouw betaald plus alle onvoorziene kosten die gerezen waren. Ik heb daarom afgelopen weekend een aantal vrienden hier in Argentinië en in Nederland gevraagd om financieel bij te springen. Goddank loopt dat.

Nu gaan we ons erop richten de nabestaanden-uitkering rond te krijgen en ons dan te oriënteren op een verpleegtehuis. Als het huis vervolgens verhuurd kan worden, moet er voldoende zijn om dat te betalen...

Mijn betrokkenheid wordt in de loop van de tijd alleen maar groter. 'Poner el cuerpo' zeggen ze hier, 'de schouders eronder zetten'. Dat doe ik, en gelukkig hoef ik dat niet alleen te doen.

Marc van der Post

Godsdienst van Bennekom sinds de Romeinen

1. De Zuid-Vallei in het eerste jaarduizend

Tot de 8ste eeuw spraken de voorgangers van Bennekommers geen Germaanse taal maar Keltisch, een taal redelijk begrijpelijk voor moderne sprekers van Breton of Welsh. Dus wij weten niet hoe Bennekom toen heeft geheten, alleen van de Kraats toen een schiereiland, *Insula Flevo* in een ondiep meer die langs de eerste 10 km van de Vallei uitstreckte, *Lacus Flevo*. Later de *Aelmere* genoemd. Blijkbaar konden de Romeinen de toenmalige Keltische naam van onze streek, *Fallithe / Vallei*, niet goed uitspreken. Ten oosten van Bennekom was een gehucht *Mocoroht*, 'varkensweide', nu Moftbos, genoemd. Net voorbij Hoekelum en Nederhoekelum was een gehucht *Dol*, met de betekenis 'vochtig grasland'. Dolder, nu in Wageningen, had dezelfde betekenis. De monding van de Vallei werd door een natuurlijke dam van postglaciale zandduinen geblokkeerd waarvan de Nude een restant is. De Rijn was ongeveer 1 km zuidelijker dan nu. Onder de Heimeberg (of Grebbeberg) waar nu Rhenen staat was de grote haven van de Bataviërs, *Batavodurum*, later Dorestad genoemd, met aan de overkant de Romeinse burcht, deel van de Limes grens, *Castrum Traiectum / Trecht*, die zijn naam aan Kesteren heeft gegeven. Daar heeft Willibrord omstreeks 720 een basiliek gebouwd ter ere van St.-Martinus. Utrecht bestond toen niet, alleen een Romeins ruïne. Eerst in de 10^e eeuw is het weer genoemd, als Utrecht, m.a.w. Uit-Trecht, of *Traiectum Ulteriore*.

2. Het heiligdom Baduhenna, 'Oeroude Els', van Bennekom

Drusus is in het jaar 15 voor Christus gekomen als Romeinse gouverneur; de Rijn was de noordgrens van het Romeinse Rijk. Hij heeft drie zuid-noord kanalen laten graven tussen de Nederrijn en de Betuwe IJssel, die toen vanaf Westervoort naar Elst, Herveld, Valburg, Andelst en Hemmen stroomde en dan naar het westen. Een eerste kanaal was bij Elst, een tweede vanaf Loenen naar de Nijburg en een derde was de Lake vanaf het gehucht Gesperden in Hemmen naar Lakemond. Daarmee had hij snelle toegang voor Romeinse galeien tot *Batavodurum / Dorestad*, en daarvandaan naar de havens van Ede bij de Kade en van de Kraats bij Harselo, die toen heette *Castrum Frisum / Fresdore*, 'burcht van de Frisiani'. De tweede plaats in de Kraats was toen Bruxfoort / *Castrum Flevum / Flevodurum* (Pomponius 44 AD) / 'burcht van de Vallei'.

Een opvolger van Drusus was Olenius, minder diplomatiek met de Frisiani. De hoofdhandel was ossenhuiden maar Olenius eiste alleen de beste kwaliteit, vergelijkbaar met wilde ossen, maar niet voldoende verkrijgbaar. In het jaar 47 zijn de Frisiani van de Vallei in opstand gekomen en werden in *Flevodurum* door de Romeinen in hun galeien aangevallen. De Frisiani zijn uitgebroken en konden met hun eenvoudige ondiepe boten goed manoeuvreren en zijn gevlucht richting wat later *Halle* heette, 'heiligdom', ten noorden van het centrum van Bennekom, een naam bewaard in Halderweg en Halderbrink. De Romeinen in hun galeien met behoorlijk diepgang kwamen vast te zitten en moesten naar droge grond waden. Daar bij het heiligdom met de Keltische naam *Baduhenna*, 'Oeroude Els', hebben de Frisiani standgehouden. Volgens de Romeinse geschiedschrijver Tacitus werden 900 Romeinen gedood en 400 gewond. Gouverneur Olenius verdween uit de geschiedenis. Waarschijnlijk hebben de Bennekomers daar God vereerd tot de komst van Willibrord in de 8e eeuw.

3. De St-Pancratiuskerk in de Kraats

In 690 hebben de Franken onder Pepijn de slag bij Dorestad tegen koning Radboud van de Frisiani gewonnen. Net in die tijd zijn twaalf Northumbrianen, Willibrord en zijn gezellen, uit hun opleiding in Ratmelsigi in Ierland via York naar het Vasteland gekomen. Wegens de opstand moesten zij naar Echternach in Luxemburg uitwijken, waar Pepijn hen een klooster heeft geschonken. Daarvandaan hebben zij kerken in Brabant gesticht, bijv. Waalre en een abdij in Limburg. Iets later is Wynfrith, die wij onder zijn latere naam Bonifatius kennen, uit *Hamwic* / Southampton gevaren maar wegens het geweld terug naar *Hamwic* gevaren. Vrede wordt pas in 717 gesticht tussen Pepijn en Radboud; Radboud in 718 is gestorven. Daarna zijn de missionarissen uit Echternach naar de Vallei teruggeevaren. Pepijn schonk hun bezit: de 'Bovenkerk van Dorestad', waar nu de Cunerakerk van Rhenen staat, samen met landerijen in Bennekom en in *Nesse* / de Kraats, een naam die in de boerderij Dickenes is bewaard. Als centrum voor hun werk heeft Pepijn aan hen bezit geschonken in de Romeinse burcht *Castrum Traiectum* / Trecht / Kesteren aan de zuidoever tegenover Dorestad. Daar heeft Willibrord een basiliek opgericht, aan St.-Martinus gewijd.

4. Bonifatius in Ede vermoord

Iets later dan Willibrord is Wynfrith in 719 uit *Lundenwic* / Aldwych in Londen naar Dorestad gevaren. Hij ging meteen verder naar Rome, waar Paus Gregorius II hem heeft ontvangen, hij gaf hem de naam Bonifatius en de opdracht om tot de heidenen van Frisia en Germania te preken. Daarna bleef hij een korte tijd in Trecht. Blijkbaar ging het niet geolied tussen de Augustijner Bonifatius en de Keltisch opgevoede Willibrord. Na een korte tijd is Bonifatius vertrokken naar het zuiden naar Woerden, nu nauwelijks een gehucht bij Zetten-Andelst. Daar heeft hij gewerkt langs een van de Romeinse kanalen van Drusus, die vanaf Loenen naar de Nijburg stroomde. Daar heeft hij een houten kerk gebouwd die in het jaar 1101 is afgebrand. Na misschien een jaar in Woerden is Bonifatius naar Renkum vertrokken, waarvandaan hij Heelsum, Heteren, Heveadorp en Oosterbeek heeft gekerstend. In 722 is hij weer naar Rome gegaan waar de Paus hem de opdracht gaf in *Germania* te werken. Hij is Aartsbisschop van Mainz en Pauselijke Nuntius geworden.

Bonifatius is in hoog politiek conflict verwickeld en heeft veel vijanden gemaakt. In 753 heeft de paus hem verzocht Pepijn de Kort als Koning van de Franken te zalven, de eerste van de Karolingiërs, na de afzetting van de laatste Merovingische koning, die in een klooster werd opgesloten. Bonifatius was ook in een ruzie verwickeld met de Aartsbisschop van Keulen over het voortbestaan van het Bisdom van de Frisiani als zelfstandig bisdom of als bisdom onder toezicht van Keulen. Na 35 jaar is hij naar Trecht teruggekomen om leiding aan het werk te geven. Op 13 juni 754 is hij met ongeveer 50 anderen vanuit Trecht over de *Aelmere* naar een haven *Dockinga* / De Kade gevaren om gelovigen te dopen en zalven. Later heeft de Abdij Fulda daar bezit gekregen onder de naam *Edenwerfa*. Ook andere Duitse abdijen hebben bezit in de omgeving gekregen, blijkbaar als overnachtingsplaats voor pelgrims.

Uit de Kade hebben Bonifatius en zijn gezellen een beek gevolgd, de *Bordne* / *Burdina*, Keltisch voor plaats van bijeenkomst (Welsh *Broedd*), nu de Maanderbeek. Na een overnachting zijn zij aangevallen en de helft van de groep werd vermoord. De meeste slachtoffers zijn in Trecht begraven, waarschijnlijk onder de huidige kerk van Kesteren. Bonifatius werd vanaf Trecht naar zijn bisschoppelijke zetel Mainz gebracht, en daarvandaan naar de abdij dat hij had laten bouwen in Fulda. Twintig jaar daarvoor was de laatste slag tussen Karel Martel (bastaardzoon en opvolger van

Pepijn) en Koning Poppo, de opvolger van Radboud, waarbij Poppo is gestorven, op de oever van de beek *Borden*.

Na de dood van Bonifatius, hebben de monniken een herdenkingskerk gebouwd, ergens ten westen van Ziekenhuis Gelderse Vallei. Later is het de parochiekerk van Manen geworden, laatst getoond op de topografische kaart uit de tijd van Napoleon. Vier Duitse abdijen hebben in de omgeving landerijen bemachtigd: in *Edenwerfa / Dockinga / de Edese Kade, Manen en Dol*, een Keltisch gehucht tussen Manen en Hoekelum.

Noot van de redactie: deze eerste vier hoofdstukken zijn een samenvatting van een uitgebreid artikel waarin Christopher Rigg zijn eigen, een volledig nieuwe, visie geeft op de vroege Middeleeuwen. Voor meer informatie, neem contact op met Christopher Rigg.

5. St-Alexanderkerk

De huidige St-Alexanderkerk van Bennekom is in 1016 door Bisschop Meinwerk van Paderborn gebouwd. Meinwerk (*ca 975, 1009 als bisschop gewijd, †1036) was zoon van Imed van Renkum en Adela van Hamaland. Hij bezocht de domscholen in Halberstadt en Hildesheim, waar hij met de toekomstige keizer Hendrik II bevriend raakte en werd kort daarna als de koninklijke kapelaan aangesteld. Zijn eerste taak was de domkerk van Paderborn te herbouwen na een verwoestende brand in het jaar 1000. Daaromheen heeft hij een kruis van vier kerken laten bouwen, waarvan een naar het model van de Heilige Graaf kerk in Jerusalem. Zo'n kruis van kerken om de Domkerk is later in de 11^e eeuw door Utrecht nagebootst.

Keizerlijke kapel in de Alexanderkerk, gebouwd door Meinwerk

Meinwerk had een oudere broer Diederik, erfgenaam, en een zus Liutgard, eerste abdis van

Hoog Elten, die door haar grootvader Wichman IV van Hamaland in 970 werd gesticht. Zijn vader Imed is in de jaren 990 gestorven en Adela van Renkum hertrouwde met Balderik die de Nijburg tussen Heteren en Randwijk bezat. Adela was verwickeld in een ruzie met haar zus Liutgard in Elten over de verdeling van de erfenis van Graaf Wichman, die een derde aan de abdij Elten schonk en een derde aan elke dochter. Adela vond dit niet eerlijk omdat haar zus als abdis twee derde kreeg. Door bemiddeling van de keizer is de erfenis herverdeeld en elke zus kreeg de helft. Adela bleef ruziën met haar zus, die onder verdachte omstandigheden is gestorven, waarschijnlijk door haar zus vergiftigd.

Balderik is verwickeld geweest in oorlog met een zekere Wichman van Vreden over bezit in de Duffelwaard en richting Xanten. Eindelijk wordt er overeengekomen om vrede te stichten en Wichman werd naar de Nijburg uitgenodigd waar er gedurende enkele dagen feest werd gevierd. Daarna is Wichman vertrokken maar op korte afstand van de Nijburg is hij in een hinderlaag vermoord, blijkbaar in opdracht van Adela. Een macht van legers van de keizer, de graaf van Saksen en de Bisschop van Trecht hebben de Nijburg belegerd. Zij lieten Adela weggaan; Balderik is ontvlucht en werd vogelvrij verklaard. Hij heeft zich in de burcht Heimbach in de Eifel verschanst, waar hij in 1021 is gestorven, en werd in de abdijkerk van Zyfflik net over de grens richting Kleef onder het altaar begraven. De oorspronkelijk Romeinse burcht *Castrum Herculis of Levefanum* heette toen *Oplade / Oplage / Opplan*. De burcht werd toen vernield en in brand gestoken. In 1383 is het weer in gebruik als *huis ter Nyerborch* en als *Nienborch*.

In 1013 is Meinwerk met koning Hendrik naar Rome gereisd, voor de zalving van Hendrik als keizer. Daar werden hem relikwieën geschonken, o.a. resten van de zonen van St-Felicitas. Toen hij nog onderweg terug was in april 1014 heeft zijn moeder zijn broer vermoord om aan het familiebezit te komen. Zij werd daarvoor in januari 1016 bij een rijksdag in Duisburg veroordeeld. Toen is Meinwerk naar Renkum gevaren en zij is dan richting Rhenen gevlucht en werd op de Nude bij de monding van de Eem ingehaald. Zij werd naar een klooster in Keulen verbannen en het familiebezit is in handen van Meinwerk gekomen. Daaruit heeft hij kerken in de buurt van Paderborn laten bouwen alsook verschillende kerken in onze omgeving inclusief Bennekom en Renkum. De oude kerk van Renkum op de begraafplaats 'Onder de Bomen' is helaas in de 19e eeuw afgebroken. Die van Bennekom, een kleine

zaalkerk met apsis, is verschillende keer herbouwd, in 1542 zijn zijbeuken toegevoegd en in de 19e eeuw dwarsbeuken. Resten van de funderingen van 1016 zijn nog onder een glasplaat te zien. De altaarsteen met vijf kruizen, waaronder de resten van St-Alexander en zijn broers hebben gelegen is na de Reformatie verwaarloosd maar bij de restauratie van 2006 in ere hersteld en staat nu op de muur van de noordbeuk van de kerk. Daarop staan vier kruizen in de hoeken en een middenin met verschillende betekenissen: o.a. (1) Meinwerk zou door de kerk in processie hebben gelopen en elke hoek hebben gewijd en als laatste het hoogaltaar; (2) Jezus in het midden en de vier evangelisten; (3) het evangelie werd eerst in Jerusalem verkondigd en daarna in de vier windstreken.

Christopher Rigg

Landelijke conferentie Missionaire Parochie

In Veenendaal werd op 25 maart 2023 de mini-conferentie Missionaire Parochie gehouden. Het was het een bruisende, drukbezochte dag waar meer dan 700 katholieken uit het hele land bijeen waren. Uit

de vele reacties bleek dat mensen bemoedigd huiswaarts gingen, met een hernieuwd verlangen om in de parochie aan de slag te gaan. Vele enthousiaste aanwezigen namen afscheid met een hoopvol: "Tot volgend jaar!" Deelnemers uit het Aartsbisdom Utrecht hoefden niet zo lang te wachten: op 11 november 2023 hadden zij in Ede

een zeer inspirerende Bisdomdag. Onder het dagmotto 'Samen groeien als parochie in de kracht van de Heilige Geest' bogen zij zich deze dag over de missionaire parochie: hoe kunnen parochies in deze tijd van krimp missionair zijn en nieuwe mensen aanspreken?

Impuls

"Ik ben met een nieuwe groep parochianen naar Veenendaal geweest. De ervaring die zij daar hebben opgedaan, kunnen wij hen als Pastoraal Team niet in de eigen parochie geven," aldus priester Kees van Vliet. "Het is daarom van belang dat parochies ieder jaar proberen ook nieuwe (!) vrijwilligers uit te nodigen voor deelname aan een landelijke impulsdag. Met het oog op uitbreiding en verdieping van het Project Missionaire Parochie is dat eigenlijk onmisbaar."

Deze woorden uit de evaluatie van de landelijke conferentie op 25 maart geven uitdrukking aan het gevoel dat bij velen leeft. Dit heeft de organisatie en partners in het 'Ecosysteem Missionaire Parochie' gesterkt in het voornemen een vervolg te geven aan de succesvolle conferenties van de afgelopen jaren – om zo deze waardevolle impuls te blijven geven aan de vele parochies die (eerste) stappen zetten op weg naar een missionaire gemeenschap.

Save the date!

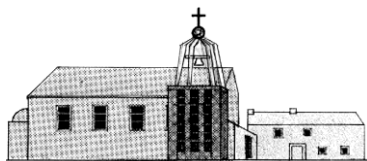
In 2024 zal de conferentie Missionaire Parochie worden georganiseerd op **zaterdag 6 april** – de zaterdag na Pasen – opnieuw in De Basiliek in Veenendaal.

We moedigen u van harte aan deze datum vast in uw agenda te zetten en uw medeparochianen uit te nodigen hetzelfde te doen, zodat de conferentie ook dit jaar een impuls voor uw parochie kan betekenen!

REDACTIE

- Redactie:** Inleveren kopij volgend nummer (Pinksteren) tot zondag 28 april; voor TitusBreed tot woensdag 17 april; e-mail: redactie@rkkerkbennekom.nl; Peter Wijngaard, tel. 0318 417 670
Kopij voor de website: webmaster@rkkerkbennekom.nl; Henny de Nijs, tel. 0629 328 212
- Bezorging:** Marian Bolscher, tel. 0318 417 237
- Advertenties:** Anton Baks, tel. 0318 418 686, e-mail: baks65@gmail.com

MARIA VIRGO REGINA INFORMATIE

Parochie Titus Brandsma

De Maria Virgo Regina geloofsgemeenschap is RK en is onderdeel van de Titus Brandsma parochie. Voor informatie over de Titus Brandsma parochie zie de website: www.titusb.nl.

Maria Virgo Regina kerk

adres: Heelsumseweg 1, 6721 GP Bennekom
internet: www.rkkerkbennekom.nl
e-mail: secretariaat@rkkerkbennekom.nl

Locatieraad

- Peter Wijngaard (voorzitter), tel. 0318 417 670, peter.wijngaard@xs4all.nl
- Theo Jetten (secretaris), tel. 0318 784 287, locatieraad@rkkerkbennekom.nl
- Gerard Bolscher (gebouwen/terreinbeheer en financiën), tel. 0619 891 975, gebouwen@rkkerkbennekom.nl
- Marianne Thie (liturgie), tel. 0318 414 558, majthie-koomen@hotmail.com

Pastoraatsgroep

- Gilles Ampt (voorzitter), tel. 0317 412 288, pastoraatsgroep@rkkerkbennekom.nl
- Hermine Wilmink (diaconie), hermine@planet.nl
- Pieter Boers (gemeenschapsofbouw), tel. 0318 847 568, pierboers@upcmail.nl
- José van der Meulen (catechese), tel. 0318 430 455
- Rita van Doesum-Karsten (secretaris), tel. 0318 418 025, ritakarsten@chello.nl
- Annelies Werner (gemeenschapsofbouw), jem.werner@gmail.com

Commissie van financiën en beheer

- Gerard Bolscher, tel. 0619 891 975, gebouwen@rkkerkbennekom.nl

Technische Dienst

Herman van den Akker, tel. 0318 220 720

Ledenadministratie

ledenadministratie@rkkerkbennekom.nl

Parochiewacht

ma t/m vr 10.30-11.30 uur, Toreenzaal, tel. 0318 414 896; daarbuiten informatie via antwoordapparaat.

Kostercontactpersoon

Ria Roelofs, Bovenweg 12, 6721HW Bennekom, tel. 0636 304 946, koster@rkkerkbennekom.nl

Contactpersoon uitvaart en begrafenissen

Marian Bolscher, tel. 0651 651 736

Contactpersoon dopen

Marian Bolscher, tel. 0318 417 237

Wijkvertegenwoordiging

Marian Bolscher, tel. 0318 417 237

Caritas

Huib Oude Vrielink, tel. 0318 413 735

Contact Raad van Kerken

Hans Westendorp, tel. 0318 418 465

Agenda torenzaal en Hummezaal

Ton Gommers-Smits, tel. 0318 414 374, tgommers@xs4all.nl

Reservering van de kerk

Gerard Bolscher, tel. 0619 891 975, gebouwen@rkkerkbennekom.nl

Koren

- **Gemengd Koor:** Piet Boers, tel. 0318 847 568
- **ARSIS:** Peter Wijngaard, tel. 0318 417 670
- **Laudenkoor:** Willem van Wingerden, tel. 0652 401 659
- **Kleinkoor:** Truus Appelman-Komen, tel. 0318 414 943

Werkgroep gezinsvieringen

vacant

Werkgroep Kinderkerk

Conny van den Broek,

kinderkerk@rkkerkbennekom.nl

Werkgroep 1^e communie

Christianne Marcelis-van Acker, tel. 0318 418 347

Werkgroep jongerencatechese

vacant

On the Road (jongerengroep)

ontheroad@rkkerkbennekom.nl

Basischool St. Alexander

Acacialaan 32a, tel. 0318 430 340

www.alexanderschool-skovv.nl/

Katholiek Vrouwen Gilde

Inge Wijngaard (voorzitster), tel. 0318 417 670

Redactie Nieuwsbrief, NieuwsBlad en TitusBreed
redactie@rkkerkbennekom.nl.

Webmaster, webmaster@rkkerkbennekom.nl

Henny de Nijs, tel. 0629 328 212

P.R. Groep

Hans Wilmink, 0318 413 049,

PRgroep@rkkerkbennekom.nl

Rijdienst

Coördinator Ad Meijs, rijdienst@rkkerkbennekom.nl
tel. 0318 418 273

Vereniging Maria Virgo Regina

secretaris: Laurens Beerepoot, tel. 0317 423 570
secr.verenigingmvr@gmail.com

website: www.verenigingmvr.nl

Ik heb een vraag ...

Hebt u hulp nodig? Of hebt u een vraag of verzoek?

Dan kunt u dat via dit formulier duidelijk maken.

Wij, de MVR geloofsgemeenschap Bennekom, willen er graag voor u zijn!

U kunt hieronder aangeven waarover uw vraag gaat. Wilt u tevens uw naam en contactgegevens invullen? Dan nemen wij zo snel mogelijk contact met u op. Natuurlijk wordt uw vraag vertrouwelijk behandeld.

Ik heb een vraag over :

- vervoer naar de kerk
- hulp bij nood (persoonlijk of iemand anders) door Caritas
- uitreiken van de communie thuis
- bezoek of gesprek bij mij thuis
- iets anders, namelijk

Mijn (voor)naam is:

Ik ben te bereiken:

via telefoonnummer.....

en / of e-mail adres

Hoe kunt u uw vraag inleveren?

- in de Caritas-brievenbus (in de hal naar de Torenzaal). Dit kan als de parochiewacht aanwezig is (op weekdays van 10:30 – 11:30 uur) en op zondagen rondom de vieringen;
- per post sturen naar de Pastoraatsgroep, (Heelsumseweg 1, 6721GP Bennekom) of digitaal (e-mail: pastoraatsgroep@rkkerkbennekom.nl);
- deze kaart digitaal invullen op de website van onze kerk: <https://www.rkkerkbennekom.nl/>

Onze Adverteerders

De uitgave van het NieuwSblad wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders.
In de digitale uitgave van ons NieuwSBlad www.rkkerkbennekom.nl/informatie/maandblad/ staan aanklikbare links naar hun website.

Hieronder de sites van de adverteerders:

<i>Jillis Baggerman makelaardij</i>	<i>Bril 2000</i>
<i>Weerklank uitvaarten</i>	<i>Smit & Moormann, notariaat</i>
<i>Kardoen Bennekom</i>	<i>Bouwbedrijf Van Grootheest</i>
<i>Barneveld Schuurman Makelaars</i>	<i>Albert Heijn Bennekom</i>
<i>DA-drogist Jonker Bennekom</i>	<i>Wijnhuis Bennekom</i>
<i>Van den Top rijopleidingen</i>	<i>Roelofs - Technisch Maatwerk</i>
<i>De bloemenmand</i>	<i>2Wielercentrum Bennekom</i>
<i>PLUS Edwin en Astrid Holtrop</i>	<i>Herinneringshuys 't Hoge Heem</i>
<i>Kapsalon Everline</i>	<i>Van Wonderen - shoes and stuff</i>
<i>Henri's Stekje</i>	<i>Kapsalon Marage</i>
<i>Hartman tweewielers</i>	<i>Geels woonwarenhuis</i>
<i>Installatiebedrijf Van Ginkel</i>	<i>Newyorkpizza</i>
<i>No48 Eigenraam mannenmode</i>	<i>Van de Zandschulp assurantiën B.V. / RegioBank</i>
<i>Hoveniersbedrijf Hans Rozeboom</i>	<i>Diergaardeadvies-Bennekom</i>
<i>Schildersbedrijf van Reemst</i>	<i>Raak Nederland - Bennekom</i>
<i>De Ruiter Uitvaartzorg</i>	<i>FishFriend Bennekom</i>
<i>Bloembinderij Lindhout</i>	<i>Garage Bennekom autobedrijf</i>
<i>Sa Lolla Ristorante - Wageningen</i>	<i>Patisserie Robert van Woerekom</i>
<i>Monuta Hofrust</i>	<i>Mitra Bennekom</i>
<i>Diny Booyink</i>	<i>De Goudreinet - Bennekom</i>
<i>Bennekom – Boeken met gevoel</i>	